

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **architektura krajobrazu**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

**Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich
w Bydgoszczy**

Data przeprowadzenia wizytacji: **11-12.05.2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	32
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	36
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	39
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	46
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	51
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Członkowie zespołu oceniającego złożyli oświadczenie następującej treści: **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Barbara Gąsiorowska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Małgorzata Milecka, ekspert PKA
2. dr inż. Wiesława Gadomska, ekspert PKA
3. Szymon Krawczuk, ekspert PKA ds. studenckich
4. Krystyna Piecuch, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Wojciech Kiełbasiński, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku architektura krajobrazu prowadzonym w Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały Nr 519/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 17 lipca 2020 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2020/2021.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku studiów. Na podstawie Uchwały Nr 154/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie oceny instytucjonalnej na Wydziale Rolnictwa i Biotechnologii Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, na którym był prowadzony oceniany kierunek, wydano ocenę pozytywną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona za pośrednictwem środków komunikacji na odległość zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny, załącznikami do raportu, a także dokumentacją udostępnioną przez Uczelnię. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału w celu omówienia jej szczegółów. Zespół oceniający PKA odbył wszystkie spotkania zgodnie z harmonogramem. Ponadto dokonano oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych, odbyły się hospitacje zajęć dydaktycznych, przeprowadzono także wizytację bazy dydaktycznej i socjalnej. Podczas spotkania podsumowującego pracę zespołu oceniającego dokonano oceny spełnienia kryteriów szczegółowych oceny programowej, określonych w załączniku do Statutu PKA oraz sformułowano wstępne uwagi, o których poinformowano władze Uczelni oraz Wydziału na spotkaniu podsumowującym wizytację.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	architektura krajobrazu	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	rolnictwo i ogrodnictwo – 60%, architektura i urbanistyka – 30%, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki – 10%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	7 semestrów, 210 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	8 tyg. (320 h), 4 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	architektura obiektów krajobrazu, ochrona i kształtowanie krajobrazu	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	36	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2475	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	125	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	128	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	75	-
--	----	---

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia, opracowane i wdrożone do realizacji na kierunku architektura krajobrazu prowadzonym w Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy wykazują zgodność z misją i strategią rozwoju Uczelni, która „swoją działalność prowadzi w poczuciu pełnej odpowiedzialności za poziom wiedzy zawodowej i postawy etyczne absolwentów oraz wysoki poziom badań naukowych, dzięki czemu jest w stanie sprostać wymogom konkurencji i wykorzystać szanse rozwojowe na rynku globalnym”. Koncepcja i cele kształcenia dla kierunku architektura krajobrazu są zgodne w założeniu z polityką jakości Uczelni. Za sprawowanie nadzoru merytorycznego nad kierunkiem studiów, kompetencjami i zakresem zadań osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencjami i zakresem odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku odpowiedzialny jest dziekan Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii przy pomocy prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich. Aktualna koncepcja i cele kształcenia nie przewidują nauczania na odległość (e-learning). Procedury związane z taką formą wprowadzono w związku z pandemią SARS-CoV-2.

Przyjęta koncepcja kształcenia i efekty uczenia się osiąmane przez studentów na studiach I stopnia mieszczą się w trzech dziedzinach, tj. dziedzinie nauk rolniczych w ramach dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo, w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w ramach dyscypliny architektura i urbanistyka oraz w dziedzinie sztuki w ramach dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Wynika to ze specyfiki kierunku, misji i strategii Uczelni oraz Wydziału. Koncepcja kształcenia zakłada kształcenie studentów w ramach dwóch specjalności: *architektura obiektów krajobrazu* oraz *ochrona i kształtowanie krajobrazu*. W raporcie samooceny stwierdzono, że wprowadzone do programu studiów na kierunku architektura krajobrazu dwie specjalności i związane z tym przyjęte kierunki kształcenia dotyczą głównie „rozwiązań w zakresie różnych aspektów działalności rolniczej, jej wpływu na środowisko, obszary wiejskie, a także związków między sztukami pięknymi i architekturą”. Ma to gwarantować studentom możliwość osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się zgodnych z wymaganiami dla profilu ogólnoakademickiego. Takie ujęcie i, co trzeba podkreślić, sztuczny i nieuzasadniony podział ukierunkowania kształcenia przyszłych architektów krajobrazu, dodatkowo przewidziany już na studiach I stopnia (gdy studenci nie są jeszcze zorientowani, co do perspektyw pracy w zawodzie oraz swoich predyspozycji, a w konsekwencji szans i zagrożeń oraz mocnych i słabych stron przyszłej kariery zawodowej), nie jest właściwe. Możliwe, że takie ukierunkowanie zawodowe byłoby dobrym rozwiązaniem na studiach II stopnia, natomiast na studiach I stopnia należy studenta wyposażyć w możliwie najszerszą wiedzę niezbędną do realizacji zadań inżynierskich stawianych przed nim w przyszłości. Poza tym, wyjaśniając fakt nieprawidłowości wynikającej z wprowadzenia na ocenianym kierunku specjalności warto podkreślić, że obecnie zadania dotyczące specjalności *architektura obiektów krajobrazu* (należy wnioskować z programu

studiów w większej części związanej z działaniami związanymi z projektowaniem, budową lub utrzymaniem nowych form zagospodarowania krajobrazu) bardzo silnie wiążą się ze specjalnością *ochrona i kształtowanie krajobrazu* (z jej programu wynika bardziej „ochroniarsko” ukierunkowanej drogi kształcenia). Aktualnie, przy ogromnych zmianach globalizacyjnych, a w szczególności tak groźnych zmianach klimatycznych, kształcenie architektów krajobrazu musi w równym stopniu zawierać w sobie obydwa cele, czyli tworzenie nowych obiektów architektury krajobrazu w silnym powiązaniu z kształtowaniem i bezwarunkową ochroną krajobrazu naturalnego i kulturowego. W tak pojętym widzeniu zadań stawianych absolwentom kierunku architektury krajobrazu na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy koncepcja kształcenia nie jest spójna i efektywna. Należy dodać, że z uwagi na aktualne oferty pracy dla przyszłych architektów krajobrazu (wynikające z potrzeb społecznych oraz coraz gorszego stanu krajobrazu i generalnie środowiska przyrodniczego), silnie wpływające na sytuację zawodową tej grupy, wiele uczelni w Polsce i Europie, gdzie prowadzone są kierunki architektury krajobrazu, odeszło od specjalności. Jeśli pozostały, to zazwyczaj ma to miejsce na studiach II stopnia, kiedy studenci są bardziej świadomi swojej sytuacji, w tym predyspozycji oraz wielu uwarunkowań zewnętrznych. Rekomenduje się zatem odejście od sztucznego podziału na dwie specjalności i opracowanie spójnego programu studiów w ramach kształcenia architektów krajobrazu na studiach I stopnia.

Dodatkowo podkreślone w raporcie znaczne nakierowanie, a nawet w niektórych zagadnieniach ograniczenie koncepcji kształcenia do problematyki obszarów wiejskich zdecydowanie niekorzystnie wpływa na jej konstrukcję. Przy takiej budowie koncepcji zabrakło całościowego widzenia sylwetki przyszłych architektów krajobrazu, którzy aktualnie pracę w zawodzie znajdują zdecydowanie częściej, rozwiązując problemy zagospodarowania środowiska miejskiego, które to w ocenianej koncepcji kształcenia zostały potraktowane bardzo ogólnikowo. Natomiast nadmiernie rozwinęto problematykę dotyczącą zagospodarowania terenów wiejskich oraz problematykę związaną z gospodarką wodną. Sylwetka absolwenta ocenianego kierunku jest sformułowana w sposób pobieżny i nieprecyzyjny, stąd też w pełni nie odnosi się do wymagań, jakie aktualnie są stawiane przed architektami krajobrazu. Według raportu samooceny absolwent kierunku: „jest przygotowany do wykonywania prac inwentaryzacyjnych i wyceny szaty roślinnej obiektów architektury krajobrazu, projektowania, kierowania, nadzoru i zarządzania budową i pielęgnowaniem obiektów architektury krajobrazu. Umie posługiwać się oprogramowaniem wspierającym projektowanie i prezentację graficzną projektu”. W rzeczywistości nauczanie sztuki kształtowania krajobrazu obejmuje bardzo szerokie spektrum kształcenia umiejętności warsztatowych o charakterze technicznym, popartych bogatym zakresem treści przyrodniczych, artystycznych i – co istotne – humanistycznych. Trudno ograniczać je do wymienionych *prac inwentaryzacyjnych*, bo inwentaryzacja jest dopiero podstawą wielu rodzajów badań i waloryzacji, które pominięto, trudno też pisać o *wycenie szaty roślinnej obiektów architektury krajobrazu*, bo tym zajmują się biegli rzeczoznawcy do spraw wycen, w tym wycen nieruchomości, a architekci krajobrazu robią to w najmniejszym stopniu. Możliwe, że za tym sformułowaniem mieści się nietrafnie określona kwestia opracowania kosztorysów prac wykonawczych, ale one wchodzą w zakres kompleksowej dokumentacji projektowej, której wykonania (przynajmniej na podstawie analizy sylabusów) studenci na ocenianym kierunku nie są w pełni uczeni. Te podstawowe błędy, a więc niewłaściwie sformułowanie celów stawianych przed absolwentami, określenie zakresu terytorialnego i problematycznego badań (tereny wiejskie i rolnicze) odpowiedzialne są za przyjętą, niestety nie w pełni satysfakcjonującą koncepcję kształcenia.

Kierunek architektura krajobrazu prowadzony na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy realizowany jest na poziomie studiów stacjonarnych I stopnia w języku polskim. Studia I stopnia są 7 semestralne (210 pkt ECTS, 6 PRK) i przyporządkowane oficjalnie do dyscyplin: rolnictwo i ogrodnictwo – 60%, architektura i urbanistyka – 30%, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki – 10%.

Koncepcja i cele kształcenia, opracowane i wdrożone do realizacji na kierunku architektura krajobrazu wykazują zgodność z prowadzoną na Uczelni działalnością naukową, przede wszystkim w zakresie dyscypliny: rolnictwo i ogrodnictwo, a w znacznie mniejszym zakresie z obu pozostałych przywołanych dyscyplin. W znacznym stopniu, z uwagi na problematykę przestrzenną regionu oraz badania prowadzone na Uniwersytecie, duże znaczenie przypisano zagadnieniom związanym z szeroko rozumianą gospodarką wodną. Są one bardzo ważne w dobie deficytu wody, jednakże w koncepcji kształcenia zbyt szeroko ujęte, w znacznym stopniu zacierając podstawową problematykę projektową, stanowiącą główny cel kształcenia przyszłych architektów krajobrazu.

Badania naukowe nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku architektura krajobrazu w zakresie dyscypliny rolnictwo, ogrodnictwo dotyczą głównie takich zagadnień jak:

1. zasady użytkowania siedlisk zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi i wymaganiami wybranych gatunków chronionych,
2. klimatyczne ryzyko uprawy roślin w województwie kujawsko-pomorskim,
3. ocena stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków Natura 2000 w rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
4. ewolucyjne i antropogeniczne przekształcenia gleb oraz analiza gospodarki wodnej w regionie Pomorza i Kujaw,
5. rola ogrodów terapeutycznych z wykorzystaniem elementów hortiterapii.

W zakresie dyscypliny architektura i urbanistyka:

1. zagospodarowanie przestrzeni publicznych,
2. rewitalizacja terenów zieleni i ich rola w procesie kształtowania struktury przestrzennej miast,
3. wykorzystanie systemów informacji przestrzennej (GIS) w architekturze krajobrazu.

W zakresie sztuk plastycznych i konserwacji dzieł sztuki:

1. związki między sztukami pięknymi i architekturą,
2. obiekty sakralne w obszarze współczesnego krajobrazu kulturowego.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy oraz akcentują współpracę z otoczeniem społecznym. Jednostka zapewniła bowiem niezbędny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie tworzenia i doskonalenia koncepcji kształcenia.

Kierunkowe efekty uczenia się, których uzyskanie zakładane jest dla ocenianego kierunku, zostały przyjęte uchwałą Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy. Są one zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Opisują one kompetencje, do uzyskania których prowadzi realizacja programu studiów. Zakres merytoryczny efektów uczenia się wykazuje związek z trzema różnymi dziedzinami naukowymi, tj. w zakresie dyscyplin - rolnictwo

i ogrodnictwo, architektura i urbanistyka oraz sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Na ocenianym kierunku sformułowano odpowiednio 47 kierunkowych efektów uczenia się, z czego 20 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 22 efektów w kategorii umiejętności oraz 5 w kategorii kompetencji społecznych. Największa liczba efektów jest przypisana do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo, i tak w zakresie wiedzy należy tu zaliczyć między innymi efekty: K_W05 - zna budowę anatomiczną i morfologiczną roślin, a także wymagania ekologiczne gatunków zaliczanych do flory obszaru Polski, rozumie grupowanie systematyczne, ponadto zna prawidłowości decydujące o funkcjonowaniu układów ekologicznych, a także o relacjach między środowiskiem życia, a budową i czynnościami życiowymi organizmów roślinnych, czy K_W07 - zna i rozumie zagadnienia związane z rolniczą produkcją roślinną, jej specyfiką i formami realizacji oraz zna morfologię, biologię rozwoju, wymagania środowiskowe i agrotechniczne użytkowych roślin uprawnych, zaś w zakresie umiejętności efekty: K_U05 - potrafi prowadzić obserwacje szczegółów budowy wewnętrznej i zewnętrznej roślin oraz sposobów ich rozmnażania i rozprzestrzeniania się, potrafi określić zależności między organizmami żywymi, a czynnikami abiotycznymi środowiska, umie interpretować znaczenie wpływu działalności człowieka na stan środowiska i wynikających z tego zagrożeń, a także nabywa umiejętności obserwacji podobieństw i różnic w adaptacjach roślin do różnych środowisk, czy K_U07 - potrafi sprawnie definiować środowiskowe uwarunkowania produkcji roślinnej oraz elementarne zabiegi agrotechniczne, a także umie identyfikować poszczególne rośliny uprawne w krajobrazach rolniczych, orientuje się w zakresie ogólnych i proekologicznych zasad nawożenia mineralnego, naturalnego oraz ich wpływu na środowisko, potrafi ustalać dawkowanie nawożenia mineralnego i naturalnego organicznego, jak również potrafi te nawozy właściwie przechowywać i stosować zgodnie z zasadami unijnymi. Tu należy zwrócić uwagę na zapisane w efekcie umiejętności dotyczące uwarunkowań produkcji roślinnej oraz identyfikowania roślin uprawianych w krajobrazach rolniczych, jest to przykład nakierowania kompetencji przyszłego absolwenta na kwestie związane z terenami rolniczymi, w tym położenie nacisku na kwestie nawożenia i ustalania zasad dawkowania poszczególnych sposobów nawożenia. Nie są to umiejętności niezbędne dla architekta krajobrazu, podczas gdy znajomość zasad kształtowania roślinności na obszarach krajobrazu miejskiego (zurbanizowanego) jest niezwykle ważna, a nie została zawarta w efektach. Podobny zarzut należy skierować do efektu K_U11, który odnosi się do umiejętności oceny krajobrazu otwartego (a więc wiejskiego), w tym kwestii regulacji stosunków wodnych (co nie jest zadaniem architekta krajobrazu), jednocześnie pomijając krajobraz miejski. Do dyscypliny architektura i urbanistyka odnoszą się między innymi efekty wiedzy: K_W03 - zna i rozumie metodykę projektowania, elementy historii projektowania i współczesne tendencje projektowania, zna zasady projektowania obiektów architektury krajobrazu, a także elementy kompozycji przestrzeni, zna związki między zapisem graficznym projektu a treściami merytorycznymi opisu projektu, czy efekt K_W14 - zna zasady projektowania dowolnych obiektów krajobrazu i umie ocenić znaczenie i wartość funkcjonalną, materialną i estetyczną dowolnego obiektu; w zakresie umiejętności: efekt K_U03 - posiada umiejętności projektowe w zakresie formułowania zadania projektowego, metodyki projektowania i komponowania przestrzeni, zna podstawowe elementy kompozycji, rozumie relacje między potrzebami użytkowników, a cechami terenu projektowanego i formami jego zagospodarowania, potrafi rozwiązywać problemy funkcjonalno-przestrzenne, posiada podstawowe umiejętności opracowania graficznego i wizualnego projektu, a także umiejętność opracowania prostego projektu obiektu tzw. małej architektury, posiada też podstawowe umiejętności z zakresu inwentaryzacji stanu aktualnego i koniecznych działań naprawczych wobec obiektów krajobrazu wymagających odnowy lub przebudowy i efekt K_U08 - potrafi dokonać podziałów i kwalifikowania terenów dla potrzeb

planowania przestrzennego, potrafi zauważyć związki między cechami elementów środowiska przyrodniczego, a formami użytkowania ziemi, umie ocenić właściwości pokrywy glebowej, jako elementu kształtującego krajobraz

Efekty, które należy zaliczyć do dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki to: w zakresie wiedzy efekt K_W01 zakładający, iż student rozumie podstawowe pojęcia związane z historią sztuki oraz zna trendy w sztuce poszczególnych epok, a także zna przemiany zachodzące w kulturze materialnej przejawiające się w sztuce zakładania ogrodów i efekt K_W02 zakładający, iż student zna i rozumie podstawowe reguły rysunku pod względem formalnym i treściowym, w zakresie rzeźby student zna język i rozumie zespół pojęć z zakresu terminologii rzeźbiarskiej, wzmacnia swoją wiedzę przez poznawanie i interpretację uznanych dzieł sztuki; w zakresie umiejętności efekt K_U01 - potrafi scharakteryzować i rozpoznać poszczególne style w sztuce, a w przypadku sztuki ogrodowej umie opisać powiązania między naturą i sztuką w ogrodach zakładanych na przestrzeni wieków, potrafi interpretować trendy obowiązujące we współczesnej sztuce ogrodowej, dostrzega związki między zabytkowymi budynkami i budowlami, a ukształtowaniem ich otoczenia, czy efekt K_U02 - posiada umiejętności komponowania, uporządkowania i określania konstrukcji studiowanego motywu: martwej natury, studium postaci, pejzażu naturalnego i industrialnego, nabywa też umiejętności budowania brył w oparciu o konstrukcje i proporcje studiowanego motywu, a także syntetyzowania, analizowania i interpretowania oraz doboru właściwych materiałów do realizacji artystycznych, wreszcie w zakresie kompetencji społecznych. Za istotny, łączący w sobie zagadnienia z wszystkich trzech dyscyplin należy uznać efekt w zakresie kompetencji społecznych K_K01 - jest gotów do świadomego projektowania przestrzeni otwartej z niezbędną wrażliwością kulturową i przyrodniczą, wykazuje postawę poszanowania dla historii miejsca projektowanego, jego otoczenia, a także szerszego kontekstu urbanistyczno-przestrzennego, jest świadom sprzecznych często potrzeb różnych grup użytkowników terenu, posiada poczucie kultury projektowania w oparciu o historię sztuki ogrodowej i współczesne tendencje, posiada także zdolność świadomego organizowania przestrzeni oraz jest gotów twórczo wykorzystać zrozumienie kontekstu wynikającego z relacji człowieka z przyrodą. Zastrzeżenia budzą efekty sformułowane w sposób niemożliwy do realizacji, np. K_U12 - "potrafi rozpoznać wszystkie gatunki trwałych roślin o zdrewniałych pędach..." - rozpoznanie wszystkich gatunków nie jest w naszych warunkach możliwe, podobnie K_U13 - "potrafi rozpoznać wszystkie gatunki zielnych roślin...". Kolejny nieprawidłowo sformułowany zapis posiada efekt K_U15 - zakłada między innymi umiejętności regulacji stosunków wodnych, działań remediacyjnych w terenie zdegradowanym oraz naprawczych w terenie zdewastowanym, co znowu znacznie wybiega poza kompetencje architekta krajobrazu.

W stosunku do absolwentów architektury krajobrazu niezwykle ważne są kompetencje społeczne, a ich zapis nie został dość precyzyjnie ujęty. Złożony proces partycypacji społecznej związany z uzgadnianiem dokumentacji projektowej wymaga bardzo szerokiego spektrum kompetencji społecznych. Trzeba podkreślić, że proces opracowania dokumentacji projektowej na poziomie ideowym i technicznym, w tym graficznym, umiejętność jego prezentacji i obrony, wreszcie dyskusji społecznej nad projektem, w szczególności przestrzeni publicznej wymaga bardziej precyzyjnie i kierunkowo zapisanych kompetencji w zakresie umiejętności.

Umiejętności posługiwania się językiem polskim i obcym zapisano w efekcie K_W20, w zakresie umożliwiającym wypowiadanie się ustnie i na piśmie, korzystania z fachowej literatury, znajomości zasad przygotowania wystąpień ustnych z zastosowaniem języka właściwego dla zawodu specjalisty z zakresu architektury krajobrazu. Warto podkreślić, że są to kompetencje w zakresie nabywania umiejętności.

Efekty przedmiotowe projektowane są na etapie tworzenia programu studiów, zgodnie z wewnętrznymi aktami prawnymi Uczelni. Efekty przedmiotowe mogą ulegać zmianie, pod warunkiem, że zmiany zostaną wprowadzone przed rozpoczęciem danego modułu do: a) sylabusów opisujących przebieg kształcenia w zakresie danego modułu, b) matrycy efektów przedstawiającej bezpośrednie powiązania poszczególnych przedmiotów kształcenia z zaplanowanymi efektami kierunkowymi; matryca stanowi jeden z elementów programu studiów, a jej wzór jest określony przez odpowiednie wewnętrzne akty prawne Uczelni. Za przygotowanie efektów przedmiotowych, ich wprowadzenie do sylabusów oraz ewentualną modyfikację odpowiada nauczyciel realizujący dane zajęcia, a w przypadku modułu koordynator danego modułu. Zespół programowy odpowiedni dla danego kierunku studiów dokonuje analizy przedmiotowych efektów uczenia się pod kątem ich zgodności z efektami kierunkowych.

Należy podkreślić, że sformułowania wybranych efektów nie zawsze są w sposób precyzyjny adresowane do grupy zawodowej architektów krajobrazu, a także często mają bardzo szeroki zakres problemowy. Sformułowane są w sposób zrozumiały, jednak z uwagi na łączenie licznych grup zagadnień dodatkowo, nie zawsze z jednej grupy problemowej nie pozwalają na stworzenie właściwego systemu ich weryfikacji. Przykładem są tu efekty z zakresu wiedzy: K_W17 dotyczący łączenie nauk ścisłych, geometrii wykreślnej, geodezji i tzw. "przedmiotów terenowych", czy też efekt: K_W19 - zna i rozumie problemy funkcjonalno-przestrzenne, społeczne, ekonomiczne i prawne związane ze zmianami w przestrzeni, a także rozumie znaczenie prawne, kulturowe i społeczne poszczególnych obszarów na terenach wiejskich i zurbanizowanych, ma wiedzę z zakresu historii osadnictwa i rozwiązań budowlanych i plastycznych w krajobrazie wiejskim, zna specyfikę inwentaryzacji urbanistycznej i oceny oddziaływania architektury na środowisko. Tak ogromny, łącznie podany przedział problemowy, gdzie każda z grup zagadnień podlega innej formie wdrożenia wiedzy i jej weryfikacji wymaga rozdzielenia i doprecyzowania. Trudne, a nawet niemożliwe w przypadku studentów I stopnia kierunku architektury krajobrazu jest jak, już wcześniej podkreślono nabywanie umiejętności rozpoznawania wszystkich gatunków drzew i krzewów lub też roślin zielnych (K_U12 i 13), poza tym w przypadku architekta krajobrazu nie jest to kwestia umiejętności rozpoznawania, a znajomości roślin, a więc powinny być to przede wszystkim efekty z zakresu nabywania wiedzy, a nie umiejętności. Całość efektów wymaga przeglądu i uporządkowania, a także usunięcia powtórzeń.

Zakres efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich jest bardzo szeroki, a one same nie w pełni właściwie sformułowane. Obejmują zagadnienia zarówno z dyscypliny architektura i urbanistyka, jak też rolnictwo i ogrodnictwo oraz z nauk ścisłych. Można tu wymienić między innymi efekty prawidłowo sformułowane efekty: K_W06 - zna i rozumie sposoby definiowania elementów przestrzeni i ich właściwości w odniesieniu do grafiki wektorowej oraz zna techniki informatyczne w zakresie studiowanego kierunku, efekt K_W07 - zna i rozumie zagadnienia związane z rolniczą produkcją roślinną, jej specyfiką i formami realizacji oraz zna morfologię, biologię rozwoju,

wymagania środowiskowe i agrotechniczne użytkowych roślin uprawnych, oraz efekt K_W11 - zna zasady oceny krajobrazu otwartego (tu uwaga o ograniczenie się tylko do krajobrazu otwartego, a więc terenów rolniczych i wiejskich), zarządzania krajobrazem oraz podstawy prawne w ochronie środowiska i krajobrazu, w tym zasady zarządzania warunkami wodnymi, a także zna podstawy zarządzania naturalnymi zadrzewieniami i obszarami leśnymi. Ten efekt nie powinien być zaliczony jako prowadzący do uzyskania kompetencji inżynierskich, bowiem znajomość podstaw prawnych i kwestie zarządzania zasobami i obszarami do nich nie należą. Podobnie efekt K_U01 dotyczący interpretowania stylów sztuki nie powinien być zaliczony do grupy efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku wykazuje związek z misją i strategią rozwoju Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii Jednostki. Mocnymi jej stronami jest orientacja na potrzeby otoczenia oraz zakres badań prowadzonych na Uczelni, na co wskazywano w analizie. Zdecydowanie słabą stroną w koncepcji kształcenia jest zbyt małe uwzględnienie ogromnego postępu informatycznego i technicznego w dziedzinie architektury krajobrazu, przy jednoczesnej świadomości rosnących zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i pogorszenia jakości życia (szczególnie w środowisku miejskim) stawiających przed współczesnymi architektami krajobrazu coraz trudniejszych zadań.

Wymiar merytoryczny efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku wykazuje związek z obszarem kształcenia w zakresie dyscyplin naukowych/artystycznych, ale wymaga istotnego uzupełnienia, zarówno w zakresie umiejętności i kompetencji inżynierskich oraz kompetencji społecznych wymaganych dla architektów krajobrazu.

Nieprawidłowości, które są podstawą obniżenia oceny kryterium:

1. Nieprawidłowo i zbyt pobieżnie sformułowana sylwetka absolwenta kierunku architektura krajobrazu. Skutkuje to nieprawidłowościami w przyjętej koncepcji kształcenia, która nakierowana jest na kształcenie specjalisty raczej działającego w terenach wiejskich, a nie też w środowisku miejskim, gdzie obecnie jest zdecydowanie więcej perspektyw pracy dla przedstawicieli tego zawodu.
2. Ograniczenie w koncepcji kształcenia pracy architekta krajobrazu do działalności na terenach wiejskich, znikomy udział problematyki związanej z uwarunkowaniami i projektowaniem w środowisku miejskim. Niewłaściwe jest na etapie realizacji studiów I stopnia wprowadzenie dwóch specjalności. Ogranicza to wszechstronne przygotowanie absolwentów do pracy w zawodzie. Specjalności powinny być dostępne co najwyżej na II stopniu studiów.
3. Zbyt małe odniesienie w koncepcji kształcenia do nauczania nowych technologii i tendencji w architekturze krajobrazu. Należy zwrócić zdecydowanie większą uwagę na ten aspekt, gdyż już w tej chwili staje się to istotnym wyzwaniem dla architektów krajobrazu. Wyraźny jest tu niedosyt badań prowadzonych w zakresie architektury krajobrazu, w szczególności nowych

technologii przez kadre naukową na rzecz otoczenia gospodarczego Uczelni i Regionu. Zwrócenie uwagi na zmiany klimatyczne i dostosowanie do nich zasad i warunków projektowania i budowy obiektów architektury krajobrazu powinno być jednym z głównych celów w koncepcji kształcenia na kierunku.

4. Sformułowanie efektów uczenia się w sposób bardzo pobieżny i "niespecyficzny" dla kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się prawidłowe zdefiniowanie sylwetki absolwenta kierunku architektura krajobrazu.
2. Zaleca się zmniejszenie zakresu tematyki dotyczącej rozwoju terenów wiejskich, a zwiększenie zagadnień związanych z szeroko rozumianą urbanistyką, w tym zwiększenie zakresu kształcenia w zakresie zielono-błękitnej infrastruktury.
3. Zaleca się zniesienie specjalności na kierunku i przygotowanie takiego programu studiów, który umożliwi wszechstronne przygotowanie absolwenta do pracy w zawodzie architekta krajobrazu.
4. Zaleca się przegląd i uporządkowanie efektów uczenia się i problemowe ich dostosowanie do zakresu wiedzy niezbędnej architektom krajobrazu, co oznacza silniejsze nakierowanie na kształcenie w zakresie prowadzenia badań terenowych, analiz przedprojektowych oraz projektowania począwszy od skali miejsca (np. taras, ogród) po skalę urbanistyczną (np. ogólnodostępny teren przestrzeni publicznej, ogrodowe obiekty historyczne).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są w dużym stopniu zgodne z efektami uczenia się (te jednak, jak wykazano wymagają uzupełnienia i uporządkowania) oraz w znacznym stopniu z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. W większości, bo w 60% kierunek przypisany jest do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Ma to związek z zakresem działalności naukowej Uczelni i determinuje w znacznym stopniu ukierunkowanie kształcenia studentów architektury krajobrazu. Zaś w zakresie dwóch pozostałych dyscyplin (co jest niezbędne dla zapewnienia interdyscyplinarności kierunku), tj. architektura i urbanistyka (30%) oraz sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (10%), treści programowe wymagają pogłębienia, niekiedy aktualizacji, z pewnością uporządkowania terminologicznego i zakresowego.

Jak wyjaśnili członkowie Rady Programowej kierunku, punkty ECTS wynikają z łącznego nakładu pracy studenta uwzględniającego zarówno godziny zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela, jak również pozostałe czynności związane z przygotowaniem do zajęć, studiowaniem literatury oraz innymi (przygotowanie do egzaminu, zaliczeń, przygotowanie projektu, sprawozdań itp.). Wynikać to ma z wytycznych do projektowania i modyfikacji programów studiów I i II stopnia w UTP, wprowadzonych Uchwałą Nr 4/431 Senatu UTP z dn. 18 września 2019 r. Zgodnie z tym samym

stanowiskiem zajęcia o tej samej liczbie godzin mają często inną specyfikę, stopień skomplikowania. Niekiedy więcej pracy związanej z uzyskaniem zaliczenia wykonuje się w ramach ćwiczeń, w innych przypadkach wymagane jest poświęcenie większej liczby godzin poza zajęciami ujętymi w planie studiów. Jednak szczegółowa analiza sylabusów i liczby przypisanych zajęciom punktów ECTS nie wykazała potwierdzenia stanowisku Rady Programowej kierunku. Realizacja wielu zajęć o podobnym układzie (liczba godzin wykładów, ćwiczeń i zajęć terenowych) i analogicznej złożoności tematyki oraz konieczności nakładu pracy własnej przez studenta wymaga skorygowania pod względem liczby przypisanych punktów ECTS. Przykładem takiego błędnego obliczenia jest liczba ECTS przypisania do zajęć *dendrologia*, łącznie (W, L, T) 45 godz. (4 pkt ECTS) przy takiej samej liczbie zajęć, ale o połowie mniejszej liczbie ECTS z zajęć *regulacja warunków wodnych w krajobrazie*. Pomijając problemy niedoszacowania tzw. godzin kontaktowych i nie kontaktowych umożliwiających nabycie odpowiednich kompetencji w zakresie *dendrologii*, trudne do wyjaśnienia w tym przypadku są tak duże różnice w obliczeniu punktów ECTS w obu przedstawionych zajęciach, a przykładów takich jest znacznie więcej.

Treści programowe nie są w pełni kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów, nie zapewniają też uzyskania wszystkich efektów uczenia się. Uwagi w tym zakresie przede wszystkim wynikają ze zbyt małego udziału zajęć związanych z nauczaniem projektowania obiektów architektury krajobrazu różnych pod względem charakteru, w różnych skalach i zakresach tematycznych. Problem ten zauważono w odniesieniu do obu specjalności, które sztucznie zostały rozdzielone i uzupełnione nie zawsze przydatnymi dla architektów krajobrazu treściami. Treści te są bardzo liczne i w liczbie zaplanowanych godzin trudno dopatrzyć się racjonalnych proporcji między tymi, które stanowią podstawę działania w architekturze krajobrazu, a które stanowią swoiste rozszerzenie programu. Takimi „podstawowymi” zajęciami dla architektów krajobrazu jest np. *dendrologia*, której przypisano łącznie (W, L, T) 45 godz. (4 pkt ECTS) przy identycznej liczbie zajęć w tej samej formie w ramach zajęć *meteorologia*, czy takiej samej liczbie zajęć, ale o połowie mniejszej liczbie ECTS z zajęć *regulacja warunków wodnych w krajobrazie*. Przykładów podobnego zaplanowania zajęć jest niestety więcej. Rozdrobnienie programowe zajęć i wprowadzenie wielu zajęć o charakterze uzupełniającym zajęcia stanowiące podstawę kształcenia zostało uczynione poprzez jednoczesne ograniczenie liczby zajęć najistotniejszych w kształceniu studentów tego kierunku, a są to głównie: bardzo ograniczone godzinowo i tematycznie zajęcia projektowe, ponadto *grafika komputerowa*, wreszcie *roślinoznawstwo*, wspomniana *dendrologia* czy *rośliny ozdobne*. Analiza zapisu sylabusów wykazuje brak spójności programu przejawiający się licznym powtarzaniem treści w różnych zajęciach, co należy uznać za dużą wadę programu.

Generalnym problemem jest zbyt mała liczba godzin zajęć stricte projektowych, które powinny być realizowane jako główny cel kształcenia na kierunku. Na specjalności *architektura obiektów krajobrazu* są to jedynie 3 zajęcia: *podstawy projektowania krajobrazu* (45 godz.), *projektowanie ogródków przydomowych* (30 godz.), *projektowanie otwartych terenów zieleni* (60 godz.). Łącznie studenci na tej specjalności mają jedynie 135 godzin zajęć z projektowania (łącznie wykłady, ćwiczenia i zajęcia terenowe), co umożliwia im uzyskanie 12 pkt. ECTS. Na specjalności *ochrona i kształtowanie krajobrazu* w zakresie projektowania jest realizowany ten sam program w identycznym wymiarze. Dodatkowo z programu studiów wynika, że na specjalności *architektura obiektów krajobrazu* jeszcze oferowane są zajęcia: *projektowanie wnętrz krajobrazowych* (45 godz. – 4 pkt. ECTS), *projektowanie zieleni towarzyszącej* (45 godz. – 4 pkt. ECTS), *kosztorysowanie*,

dokumentacja i nadzór budowlany (60 godz. – 4 pkt. ECTS). Zaś na specjalności *ochrona i kształtowanie krajobrazu: projektowanie ogrodów specjalnego przeznaczenia* (45 godz. – 4 pkt. ECTS), *kosztorysowanie, dokumentacja i nadzór budowlany* (45 godz. – 3 pkt. ECTS). Taki układ zajęć i ich adresowanie do specjalności jest co najmniej niezrozumiałe i nie ma nic spójnego ze specyfiką zawodu architekta krajobrazu, wydaje się to zatem dość przypadkowe.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami. Proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Są zintegrowane z innymi zajęciami i różnorodnymi treściami, sprawdzają ogólne kompetencje, wiedzę i umiejętności specyficzne dla danego semestru.

W formie wykładów na obu specjalnościach realizowanych jest 41,4% godzin. Na studiach o charakterze właściwym dla pracy projektowej - warsztatowej, która oparta na wiedzy teoretycznej oraz przede wszystkim na zdobytym podczas studiów doświadczeniu projektowym (umiejętnościach) - taki procent zajęć nie jest właściwy. Rekomenduje się wprowadzenie większej liczby zajęć o charakterze praktycznym (ćwiczeń, zajęć terenowych).

Harmonogram realizacji programu studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS i pozwala studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Liczba ta wynosi 75, co stanowi 35,7% łącznej liczby punktów ECTS. Studenci wybierają dwa zajęcia humanistyczne, język obcy oraz dodatkowe zajęcia fakultatywne – lista zajęć do wyboru znajduje się w planach studiów. Problemатyczne jest to, że w ofercie wybieralnych zajęć nie ma zajęć o charakterze projektowym, poza tym ich sekwencja nie jest prawidłowa. Warto dodać, że zajęcia do wyboru nie są dobrane w ten sposób, by oferować możliwości doskonalenia zawodowego studentów (zajęcia projektowe lub doskonalące kompetencje inżynierskie) a raczej “zmuszające” do wyboru zajęć o małym zastosowaniu w zawodzie architekta krajobrazu, a istniejących w ofercie Wydziału.

Dodatkowo należy podkreślić, że w zakresie zajęć wybieralnych występuje wyraźna dysproporcja dotycząca zajęć projektowych i artystycznych, względem przeważającej liczby zajęć z zakresu rolnictwa i ogrodnictwa, czy też ochrony środowiska. I tak na obu specjalnościach w ramach zajęć do wyboru, gdzie właśnie poprzez ich układ powinno się kształtować specjalistyczne ujęcie zawodu, są zaoferowane te same zajęcia: *biofizyka, mikrorozmnażanie, biologiczne aspekty projektowania ekosystemów wodnych, monitorowanie środowiska*. Układ zaproponowanych zajęć jest zdecydowanie przypadkowy i nie do końca zhierarchizowany. Osobną grupę zajęć tworzą zajęcia dyplomowe tj. *seminarium inżynierskie*. Łączą one w sobie wszystkie wymienione dziedziny nauki i dyscypliny naukowe. W czasie seminarium inżynierskiego jako element pracy, student dokonuje pod kierunkiem promotora wyboru metod badawczych, opracowuje stan badań oraz niezbędne do pracy analizy, a następnie przygotowuje projekt. Realizowane są efekty kierunkowe, w których zapisano m.in. iż student: ma elementarną wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju w kształtowaniu i ochronie krajobrazu, ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu projektowania i kształtowania krajobrazu oraz wykorzystuje materiały dostępne w różnych instytucjach

państwowych i organizacjach; posługuje się właściwymi dokumentami planistycznymi i źródłowymi; przeprowadza wywiady środowiskowe w celu pozyskania informacji; analizuje i porządkuje uzyskane wyniki i interpretuje je; korzysta z piśmiennictwa i cytuje je zgodnie z przyjętymi zasadami i normami; przy wsparciu promotora formułuje ostateczne wnioski, które merytorycznie argumentuje. Zapis ten jest w pełni właściwy, choć analiza programu studiów wykazuje, że wskazane kompetencje mogą być trudne do uzyskania przez studentów w ramach kształcenia w ciągu całych studiów. Wynika z tego, że to w ramach seminarium studenci porządkują swoją wiedzę, natomiast celem zajęć na seminarium jest właściwe przygotowanie pracy inżynierskiej.

Jak podkreślono, w koncepcji kształcenia zaproponowane treści programowe mają na celu kompleksowe wykształcenie studenta w zakresie osiągnięcia kompetencji inżynierskich. Uzyskanie kompetencji inżynierskich w istocie zapewniają liczne zajęcia: *elementy informatyki, grafika inżynierska, geodezja i kartografia, podstawy projektowania krajobrazu, projektowanie otwartych terenów zieleni, projektowanie zieleni towarzyszącej, urządzenie i pielęgnacja obiektów architektury krajobrazu oraz mechanizacja w architekturze krajobrazu*. Błędnie zapisano jednak przyporządkowanie zajęć: *podstawy przedsiębiorczości, prawo środowiska i krajobrazu, biofizykę, gospodarkę nieruchomości w planowaniu przestrzennym*.

Wobec przedstawionych problemów trudno stwierdzić, że kluczowe treści kształcenia są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Plan odzwierciedlający program studiów stacjonarnych I stopnia obejmuje cztery grupy zajęć z odpowiadającą im liczbą pkt. ECTS i (godzin):

- zajęcia ogólne – 19 pkt. ECTS (335 godz.),
- zajęcia podstawowe – 24 pkt. ECTS (285 godz.),
- zajęcia kierunkowe – 117 pkt. ECTS (1215 godz.),
- zajęcia specjalnościowe – 50 pkt. ECTS (640 godz.).

Studia na kierunku architektura krajobrazu trwają 7 semestrów i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera. Sumaryczna liczba godzin dydaktycznych wynosi 2475. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji na studiach I stopnia wynosi 210. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 125 pkt., a zatem ponad połowa punktów ECTS obejmuje zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. Wszystkie rodzaje zajęć wymagają bezpośredniego udziału nauczyciela, za wyjątkiem metod kształcenia na odległość, które stosowane są wspomagająco.

Harmonogram realizacji programu studiów obejmuje zajęcia ogólne, podstawowe i kierunkowe oraz praktykę zawodową. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są w większości poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przypisanie poszczególnym grupom zajęć punktów ECTS zatwierdzone jest w programie studiów, jednak nie we wszystkich przypadkach odpowiada

czasowi niezbędnemu do realizacji zajęć w planie oraz na przygotowanie się studentów do zajęć i przyswojenie wiedzy.

Plan zajęć podzielony jest na semestry, w ramach których uporządkowane są zajęcia począwszy od podstawowych na pierwszym semestrze (wyjątkiem są tu zajęcia *podstawy małej retencji w planowaniu przestrzennym*, wyraźnie specjalistyczne i zbyt wcześnie oferowane), w kolejnym semestrze drugim są to zajęcia w większości o charakterze rolniczym i ogrodniczym (wyjątkiem jest tu *grafika komputerowa i podstawy projektowania krajobrazu*), co powinno być zaoferowane wcześniej, by studenci od początku nabywali kompetencje projektowe, w kolejnym trzecim semestrze oferowane są zajęcia zarówno z zakresu rolnictwa i ogrodnictwa, jak i architektury i urbanistyki - *projektowanie ogródków przydomowych* i tu należy zwrócić uwagę na nieprawidłową nazwę "ogórków" - powinno być ogrodów oraz *budownictwo i materiałoznawstwo budowlane*, co powinno być oferowane na pierwszym lub drugim semestrze, trudno bowiem nauczać projektowania bez podstaw z zakresu materiałoznawstwa i podstaw budownictwa. Dopiero w ramach piątego semestru oferowane są zajęcia kluczowe, dedykowane architektom krajobrazu, jak *dendrologia* (o zbyt małym zakresie godzinowym i tematycznym), *geodezja i kartografia* (podstawy powinny być wcześniej przekazane, by studenci mogli wykonywać pomiary w terenie i projektować, ze zrozumieniem treści map). W szóstym semestrze oferowana jest także *historia sztuki ogrodowej*, pomimo że historia sztuki jest wykładana na pierwszym semestrze, można te zajęcia przybliżyć w programie, by treści nabyte w ramach jednych zajęć mogły być wykorzystane w niedługim okresie czasu podczas realizacji treści drugiego, tak bardzo zbliżonego tematycznie. Piąty semestr rozpoczyna podział planu na dwie specjalności i tak w zakresie specjalności *architektura obiektów krajobrazu* plan zajęć zawiera kolejne, zdecydowanie za późno zaoferowane elementy programu studiów, takie jak: *inwentaryzacja elementów krajobrazu* (podstawa wszelkich prac projektowych), *komputerowe wspomaganie projektowania* (także podstawa prac projektowych). W tym samym semestrze pojawiają się dopiero dwa ważne zajęcia projektowe, zbyt późno wprowadzone zajęcia *projektowanie wnętrza krajobrazowych*, które powinny stanowić jedno z pierwszych oferowanych zajęć z zakresu nauczania projektowania, czasowe połączenie ich z zajęciami o zdecydowanie wyższym stopniu trudności, jakim jest *projektowanie zieleni towarzyszącej*, jest nieporozumieniem. Jednocześnie realizowane są zajęcia: *mechanizacja w architekturze krajobrazu* i *gospodarka nieruchomościami w planowaniu przestrzennym* (powinno być to planowanie przestrzenne dające podstawy do przygotowywania dokumentacji projektowych). Szósty semestr tej specjalności to oferta w zakresie zajęć zdecydowanie stanowiących podstawę kształcenia, zatem tych, które powinny być zaoferowane na drugim lub trzecim semestrze: *urządzanie i pielęgnacja obiektów architektury krajobrazu* i kolejne zajęcia projektowe: *projektowanie otwartych terenów zieleni*. Jednocześnie oferowane są tu zajęcia o zdecydowanie mniejszym znaczeniu dla architektów krajobrazu: *regulacja warunków wodnych w krajobrazie, szkółkarstwo roślin ozdobnych*. Siódmy semestr nie daje możliwości studentom doskonalenia projektowego, poza zajęciami *projektowanie systemów automatycznego nawadniania* oraz zajęć w ramach seminarium kontynuowanego po szóstym semestrze.

Analiza planu semestrów piątego-siódмого na specjalności *ochrona i kształtowanie krajobrazu* wskazuje na podobne stwierdzenia i wnioski - zajęcia są nieuporządkowane pod względem rangi oraz kolejności oferty treści nauczania.

W znacznym stopniu, prawdopodobnie z uwagi na problematykę przestrzenną regionu oraz badania prowadzone na Uniwersytecie, duże znaczenie przypisano zagadnieniom związanym z szeroko rozumianą gospodarką wodną. Są one bardzo ważne w dobie deficytu wody, jednakże w koncepcji kształcenia są one zbyt szeroko ujęte w pewnym stopniu zacierając podstawową problematykę projektową, co niekorzystnie wpłynęło na całość opracowanego programu studiów. Zajęcia i grupy zajęć związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, występują w wymaganym wymiarze punktów ECTS zgodnie z przyporządkowaniem do dyscyplin, stąd też wynika znaczny udział zajęć z dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo (60%).

Uzupełniającą grupę tworzą zajęcia z dziedzin nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk społecznych oraz humanistycznych, w tym z języków obcych (I st., 120 h) na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Plan studiów obejmuje kształcenie w zakresie znajomości języka obcego ogólnego z elementami języka specjalistycznego. Lektorat obejmuje 120 godzin zajęć prowadzonych w semestrach od trzeciego do szóstego włącznie, zgodnie z treściami zawartymi w sylabusach. Studium Języków Obcych prowadzi zajęcia z języków: angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego.

Aktualny plan studiów nie przewiduje nauczania na odległość (e-learning). Procedury związane z taką formą wprowadzono w związku z pandemią SARS-CoV-2.

W procesie kształcenia na kierunku architektura krajobrazu stosuje się wspomagająco narzędzia kształcenia zdalnego oparte na technologiach informatycznych – w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są one wykorzystywane pomocniczo poprzez zamieszczanie materiałów w chmurze, wirtualnych dyskach itp., co umożliwia sprawniejsze przysyłanie materiałów dydaktycznych i informacji naukowych, bieżącej konsultacji, np. postępu realizacji pracy dyplomowej. W tym zakresie wykorzystywane są indywidualne adresy studentów nadane w systemie USOSweb oraz adresy e-mail poszczególnych grup studentów.

Z dniem 11 marca 2020 r. w związku z narastającym zagrożeniem pandemią SARS-Cov-2 podjęto kroki niezbędne do wprowadzenia nauczania zdalnego z wykorzystaniem platformy MS Teams, Cisco Webex oraz innych rozwiązań informatycznych. Od dnia 26 marca 2020 r. Uczelnia udostępniła także możliwość realizacji transmisji wykładów za pośrednictwem platformy YouTube z wykorzystaniem systemu kamer wysokiej rozdzielczości, zestawu nagłośnieniowego oraz tablicy interaktywnej. Wykłady są dostępne do odbioru w czasie rzeczywistym na oficjalnym kanale UTP. Transmisje wykładów są także nagrywane w celu wykorzystania do prezentacji osobom, które nie miały możliwości śledzenia zajęć w czasie rzeczywistym.

W procesie dydaktycznym stosowane są różnorodne metody kształcenia zgodne z profilem ogólnoakademickim. Obejmują one m.in. wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe, seminaria oraz praktyki. W trakcie studiów realizowane są zajęcia obowiązkowe i fakultatywne (wybierane przez studenta). Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Asymilacja wiedzy jest realizowana poprzez wykłady, dyskusje (np. na seminariach), pracę z literaturą (np. na ćwiczeniach audytoryjnych). W procesie dydaktycznym są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. W czasie pandemii COVID 19 cały proces kształcenia oparty był na pracy zdalnej poprzez udostępnienie

niezbędnych narzędzi zapewniających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W samodzielnych dochodzeniu do wiedzy student rozwiązuje różnorodne zadania problemowe przekształcając wiedzę bierną w czynną, a zdobytą wiedzę weryfikuje i utrwalą na zajęciach praktycznych realizowanych w ramach ćwiczeń. Całość doświadczeń student wykorzystuje w czasie seminarium inżynierskiego, podczas którego pod opieką prowadzącego oraz promotora przygotowuje samodzielną pracę projektową, wykorzystując nabyte w trakcie studiów kompetencje. W szczególności zajęcia w ramach seminarium, ale także zajęcia projektowe realizowane przez kilkusobowe zespoły studenckie stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, uczą także pracy zespołowej oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Generalny bardzo niski udział studentów w pracach badawczych prowadzonych na Uczelni nie sprzyja przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany.

Istotnym elementem metod kształcenia studentów są praktyki zawodowe, odnoszą się one do wszystkich trzech dziedzin i powinny obejmować nabywanie kompetencji w zakresie zagadnień: a) nauk rolniczych (60%), b) nauk inżynieryjno-technicznych (30%), c) sztuki (10%).

Proces kształcenia na studiach pierwszego stopnia kierunku architektura krajobrazu uzupełniony jest o praktykę zawodową, która stanowi integralną część procesu dydaktycznego i podlega obowiązkowi zaliczenia, równorzędnie z innymi zajęciami objętymi programem studiów. Za organizację praktyki zawodowej odpowiadają: pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich oraz opiekunowie praktyk. W regulaminie studiów prodziekan do spraw kształcenia i spraw studenckich Wydziału określa zasady organizacyjne obowiązujące studentów realizujących praktyki zawodowe przewidziane programem studiów dla każdego kierunku oddzielnie. Program, formę zaliczenia praktyk i sposób weryfikacji uzyskanych przez studenta efektów uczenia się ustala opiekun praktyk. Do podstawowych celów praktyki zawodowej należy zapoznanie studenta z przyszłą pracą zawodową dotyczącą kształtowania przestrzeni, zarządzania projektami, a także organizacji prac terenowych i kierowania nimi. Praktyki umożliwiają także zapoznanie się z potencjalnymi pracodawcami, ich oczekiwaniami i obejmują m.in.: poznanie zasad funkcjonowania biur projektowych lub przedsiębiorstw związanych z planowaniem, zakładaniem, pielęgnacją i utrzymaniem terenów zielonych, nabycie umiejętności rozwiązywania prostych zadań inżynierskich związanych z realizacją przedsięwzięć, kształtowanie kompetencji w zakresie współpracy w grupie uczestników procesu.

W programie praktyk uwzględniono udział studenta w bieżącej działalności przedsiębiorstwa, w szczególności w realizacji projektów, a także uczestnictwo w różnych etapach procesu realizacyjnego inwestycji. Wycena punktowa ECTS przyjęta dla praktyk zawodowych jest zaniżona: wymiar godzinowy praktyki wynosi 320 godz./ 8 tyg. po 40 godz./tyg., a przyporządkowana jest im liczba punktów ECTS – 4 (wskaźnik 80 godzin/ w pkt ECTS). Praktyki zawodowe są przygotowywane i prowadzone według zasad określonych w kartach modułu dydaktycznego - praktyka zawodowa. Praktyka zawodowa o łącznym wymiarze ośmiu tygodni odbywa się po semestrze VI. Na podstawie dokumentacji przedstawionej przez Uczelnię stwierdza się, że obecne miejsca odbywania praktyk to głównie gospodarstwa szkółkarskie, firmy wykonawcze, oraz sklepy i hurtownie związane z branżą ogrodniczą, w znacznie mniejszym zaś zakresie są to biura i pracownie projektowe, jednostki administracji samorządowej, na stanowiskach związanych z architekturą krajobrazu. W przedłożonej dokumentacji praktyk zawodowych studentów zaledwie niewielki procent praktyk potwierdzał

osiąganie efektów uczenia założonych dla praktyk zgodnych z kierunkiem kształcenia. Liczne miejsca odbywania praktyk i nabywanych przez nich umiejętności budziły wątpliwości, co do trafności wyboru miejsca ich wykonywania.

Podczas praktyki zawodowej na kierunku architektura krajobrazu student powinien przygotować stosowne, wynikające z jej charakteru, dokumentacje inwentaryzacyjne, projektowe i wykonawcze, pogłębiać wiedzę z zakresu obowiązujących procedur i wymogów formalno-prawnych związanych ze sporządzeniem i realizacją projektu, w tym dotyczących warunków technicznych, norm i zasad ich praktycznego zastosowania w pracach projektowych, budowlanych i pielęgnacyjnych. Student powinien zapoznać się z problematyką ustaleń koordynacyjnych ze specjalistami branżowymi oraz z przebiegiem procesu inwestycyjnego realizacji projektu (m.in. procedury przetargowe, zasady zawierania umów, itp.). Student powinien doskonalić umiejętności pracy w zespole i współpracy ze specjalistami branżowymi. Wszystkie te aspekty winny być odnotowane w dzienniku praktyk (gdzie dokumentowane są informacje odnośnie nabycia wymaganych kompetencji przez studenta) oraz podlegać kompleksowej ocenie przez osobę odpowiedzialną za zajęcia. Analiza wybranych sprawozdań i dzienników praktyk pozwala stwierdzić, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są dobrze dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Studenci mają bezpośredni kontakt telefoniczny i mailowy z wydziałowym opiekunem praktyk, co zostało potwierdzone w trakcie spotkania ze studentami.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane jednolite zasady w ramach całej Uczelni. Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk zawodowych, oparta jest na wynikach analizy przedłożonych opiekunowi praktyk następujących dokumentów: umowy o organizację praktyk, oświadczenia o ubezpieczeniu, zaświadczenia o zrealizowaniu praktyki zawodowej, karty oceny studenta, dziennika praktyk z opinią zakładowego opiekuna praktyk, sprawozdania z praktyki i prezentacji multimedialnej. Dostarczona dokumentacja stanowi podstawę ustnego zaliczenia praktyki. Rekomenduje się formalne odniesienie się opiekuna praktyk do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji praktyk zawodowych oraz charakterystyki opiekunów praktyk należy stwierdzić, że kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają realizację praktyk.

Wątpliwości budzi fakt, umiejscowienie praktyk w planie studiów. Jest to jedyna i tak długa praktyka w czasie trwania studiów I stopnia, podczas których studenci odbywają praktyki projektowe lub wykonawcze, nie mając możliwości sprawdzenia nabytej podczas studiów wiedzy w obu tych zakresach.

Praktyka nie w pełni pozwala studentowi między innymi na skonfrontowanie wiedzy teoretycznej, zdobytej w toku dotychczasowej edukacji, z oczekiwanymi stawianymi przez jednostkę organizacyjną przyjmującą studenta na praktykę, jak również na dokonanie samooceny w zakresie kompetencji i umiejętności funkcjonowania na rynku pracy.

Student, oprócz niezbędnych do uzyskania zaliczenia dokumentacji, zobowiązani zostali do przekazania opiekunowi praktyk krótkich informacji i własnych opinii oraz uwag dotyczących miejsca realizacji, właściwej infrastruktury i wyposażenia zgodnego z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także umożliwiającego studentom osiągnięcie efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Zgodnie z obowiązującymi na Uczelni zasadami za praktykę uznaje się pracę zawodową studentów podejmowaną poza programem studiów. Nie występowały co prawda przypadki zaliczenia pracy zawodowej w poczet studenckiej praktyki zawodowej, jednak taki zapis jest nieprawidłowy.

Nie przewiduje się możliwości odbycia praktyki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (poza okresem pandemii). Realizacja praktyk przebiega bez zakłóceń. Studenci bardzo sobie cenili spotkania zdalne, wymianę korespondencji elektronicznej oraz rozmowy telefoniczne, ponieważ w warunkach pandemii były bardzo ograniczone możliwości przemieszczania się.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie. Wyniki analiz uzyskiwanych ocen wykorzystywane są w doskonaleniu programu praktyk i procedur ich realizacji. W zdecydowanej większości przypadków studenci wyrażali dotychczas zadowolenie z miejsc i formy zdobywania wiedzy praktycznej, jak również wysoko oceniali wiedzę i kompetencje zakładowych opiekunów, często wskazywali też na ich życzliwość, cierpliwość oraz gotowość do niesienia pomocy czy udzielania wyjaśnień. Wyrazem dobrej współpracy było również duże zaangażowanie studentów w wykonywanie obowiązków oraz pozytywne oceny, jakie uzyskiwali na zakończenie praktyk.

W myśl przepisów regulaminu studiów, obowiązującym w UTP w Bydgoszczy, rok akademicki trwa od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego i podzielony jest na 2 semestry. Szczegółową organizację roku akademickiego, zawierającą datę inauguracji, terminy sesji zaliczeniowych, przerw semestralnych i innych dni wolnych od zajęć ustala Rektor w formie zarządzenia, w porozumieniu z właściwym organem samorządu studenckiego. Z treści zarządzania wynika, że czas zajęć dydaktycznych jest w wymiarze: a) nie dłuższym niż 15 tygodni na studiach stacjonarnych (z wyłączeniem studentów na siódmym – ostatnim semestrze studiów I stopnia), b) 10 tygodni dydaktycznych na siódmym i jednocześnie ostatnim semestrze studiów I stopnia (realizacja w semestrze zimowym).

Sesje egzaminacyjne, łącznie z poprawkowymi, trwają nie krócej niż 6 tygodni. Zajęcia na studiach stacjonarnych zaplanowane są od poniedziałku do piątku tak, aby większość z nich odbywała się nie później niż do godziny 16.00. Wykłady z poszczególnych zajęć odbywają się najczęściej w godzinach przedpołudniowych. W godzinach południowych planuje się dłuższą przerwę na posiłek. Harmonogram zajęć planuje się tak, aby zapewnić ich zgodność z zasadami higieny procesu nauczania.

Student ma szansę efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na zajęcia na Uczelni i ma możliwość samodzielnego uczenia się poza nią. Rozplanowanie poszczególnych zajęć daje mu odpowiedni czas na przygotowanie się do zajęć.

Harmonogram zajęć jest tak zaplanowany, by ich układ zapewniał niezbędny czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia. Prowadzący dokonują tego zgodnie z zasadami zapisami w sylabusach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są w dużym stopniu zgodne z efektami uczenia się jednak wymagają uzupełnienia oraz w znacznym stopniu dostosowania do aktualnego stanu wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. W procesie dydaktycznym na kierunku architektura krajobrazu stosowane są różnorodne formy i metody kształcenia zgodne z profilem ogólnoakademickim, zbyt mało jest jednak zajęć o charakterze praktycznym. Analiza harmonogramu realizacji programu studiów pozwala na stwierdzenie, że nie w pełni spełnia on wymagania stawiane kierunkom architektury krajobrazu. Zajęcia wymagają uporządkowania zgodnie z zakładanymi efektami uczenia się. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk nie zapewniają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS przyjęta dla praktyk zawodowych jest zaniżona. Wymiar godzinowy praktyki wynosi 320 godz. / 8 tyg. po 40 godz. / tyg., a przyporządkowano im 4 punkty ECTS. Student nabywa umiejętności w zakresie wykorzystania zgromadzonej wcześniej wiedzy do rozwiązywania postawionych przed nim praktycznych problemów, co w przypadku studentów architektury krajobrazu odbywających praktyki w sklepach i hurtowniach jest niemożliwe.

W regulaminie praktyk dopuszcza się realizację indywidualnych praktyk w czasie trwania semestru, pod warunkiem uzyskania zgody Prodziekana ds. dydaktyki oraz zawarcia przez studenta dodatkowego ubezpieczenia. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie są trafnie dobrane i nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Zapis możliwości zaliczenia pracy zawodowej do realizacji praktyk jest niewłaściwy.

Lista nieprawidłowości, które są podstawą obniżenia oceny kryterium:

1. Dobór treści oraz ich kolejność w programie studiów jest zaburzona, co utrudnia studentom nabywanie kompetencji.
2. W zajęciach (syllabusach) pojawiają się powtórzenia treści.
3. Zbyt mało treści programowych związanych z kompetencjami architekta krajobrazu, a zbyt dużo z zakresu dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo.
4. Zbyt mało zajęć z zakresu kształcenia plastycznego.
5. Praktyki zawodowe nie mogą przewidywać możliwości zaliczenia pracy zawodowej lub prowadzenia własnej działalności do praktyki studenckiej. Obywają się w sposób niedostosowany do kierunku, są zbyt zintensyfikowane po szóstym semestrze (8 tygodni), co utrudnia właściwy ich przebieg i kontrolę. Wycena punktowa ECTS przyjęta dla praktyk jest zaniżona.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się, aby dobór kluczowych treści kształcenia był hierarchiczny i chronologiczny, tak by ułatwiać studentom korzystanie z nabytej wiedzy w nabywaniu nowych doświadczeń i kompetencji.
2. Zaleca się dokonanie przeglądu sylabusów i uporządkowanie ich eliminując powtórzenia treści.
3. Zaleca się, aby program studiów przebudować, zaoferować więcej zajęć projektowych i praktycznych, a mniej ogólnych.
4. Zaleca się zwiększanie liczby zajęć terenowych, o charakterze praktycznym.
5. Zaleca się, aby praktyki zawodowe były opracowane pod względem zakresu tematycznego zagadnień oraz bardziej powiązane z kierunkiem architektura krajobrazu (najlepiej w biurach projektowych lub firmach zajmujących się urządzeniem i pielęgnacją zieleni). Miejsce praktyki powinno umożliwiać prawidłową realizację praktyki, pozwalać studentowi m.in. na skonfrontowanie wiedzy teoretycznej, zdobytej w toku dotychczasowej edukacji, z oczekiwanymi stawianymi przez jednostkę organizacyjną przyjmującą studenta na praktykę dotyczącymi praktycznych umiejętności.
6. Zaleca się, aby podział praktyk był merytoryczny i uporządkowany tematycznie w miarę nabywania przez studentów kompetencji (podzielony np. na trzy części, praktykę inwentaryzacyjno-dokumentacyjną - po 2 semestrze, wykonawczą - po 4 semestrze i projektową - po 6 semestrze), a także weryfikowany przez opiekunów praktyk na podstawie prowadzonej dobrze dokumentacji praktyk – dziennik oraz dokumentowanie prac realizowanych w ramach praktyk.
7. Zaleca się dokonanie korekty punktowej praktyk zawodowych w taki sposób, aby jednemu punktowi ECTS odpowiadał godzinowy nakład pracy zawierający się w przedziale od 25 do 30.
8. Zaleca się korektę zapisów w kartach modułu dydaktycznego - praktyka zawodowa w odniesieniu do treści programowych związanych z miejscem odbywania praktyk zawodowych.
9. Zaleca się, aby firmy oferujące możliwość odbycia praktyk były wcześniej poznane przez opiekunów praktyk, a po zrealizowaniu praktyk poddawane ocenie zarówno poprzez studentów, jak i opiekunów praktyk.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Podstawą ubiegania się o przyjęcie na I rok studiów wyższych na kierunek architektura krajobrazu na UTP jest legitymowanie się świadectwem dojrzałości oraz spełnienie wymogów postępowania klasyfikacyjnego obowiązującego na danym kierunku studiów. Przyjmowanie kandydatów na studia, odbywa się na podstawie wyników postępowania klasyfikacyjnego i ma charakter rankingu sumy punktów procentowych uzyskanych przez kandydata na egzaminie maturalnym lub egzaminie dojrzałości. Sumę punktów z przedmiotów obowiązkowych zdawanych przez kandydata na pisemnym egzaminie maturalnym lub egzaminie dojrzałości oblicza się dodając wynik procentowy każdego z nich przy zastosowaniu różnych wag. Postępowanie klasyfikacyjne odbywa się na podstawie rankingu sumy punktów procentowych uzyskanych przez kandydata na pisemnym egzaminie

maturalnym/egzaminie dojrzałości z trzech przedmiotów obowiązkowych: języka polskiego (JP), języka obcego (JO), matematyki (M) oraz z przedmiotu obowiązkowego lub dodatkowego do wyboru spośród: matematyki (M), biologii (B), chemii (Ch), fizyki lub fizyki i astronomii (F), geografii (G) obliczonej według przyjętego wzoru.

Wyniki kandydatów posiadających dyplom matury międzynarodowej, absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych lub legitymujących się maturą uzyskaną za granicą są odpowiednio przeliczane na punkty procentowe zgodnie z zasadami określonymi w uchwale rekrutacyjnej.

Wyjściową składową w monitorowaniu i ocenie postępu kandydatów stanowią dane Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Na pierwszym etapie pod jej nadzorem kandydaci rejestrują się w systemie, gdzie też mają podane wszystkie wymogi konieczne do usytuowania na liście rankingowej. Zgodnie z nią tworzone są listy przyjętych na studia, ograniczone przez ustalone limity (Uchwała Senatu UTP Nr 5/444 z dnia 27 maja 2020 r.). Listę osób przyjętych zatwierdza Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna i przekazuje do dziekanatu.

Kandydaci nie są informowani bezpośrednio o wymaganych podczas trwania studiów kompetencji cyfrowych, ale umiejętność korzystania z informacji i przekazywania danych oraz komunikowania się przy pomocy mediów elektronicznych jest weryfikowana pośrednio w procesie rekrutacji. Zarządzenia w sprawie rekrutacji uchwalane są z dużym wyprzedzeniem, więc aktualne nie uwzględniają jeszcze tego standardu. Trwają prace, mające na celu wprowadzenie zapisów z tym związanych do kolejnych dokumentów związanych z rekrutacją.

Na I rok stacjonarnych studiów pierwszego stopnia z pominięciem postępowania klasyfikacyjnego przyjmuje się laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego lub zakwalifikowanych do etapu centralnego (dotyczy roku szkolnego 2019/2020), kandydujących na kierunki przyporządkowane do nazw olimpiad w ramach ogólnego limitu przyjęć ustalonego dla danego kierunku. Na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia mogą też być przyjęci laureaci konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich organizowanych przez instytucje naukowe lub stowarzyszenia, fundacje, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego lub inne ministerstwa, uczelnie polskie i zagraniczne. Laureaci oraz finaliści konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich, przyjmowani są na wskazany kierunek studiów bez postępowania klasyfikacyjnego. Na Wydziale Rolnictwa i Biotechnologii takimi konkursami są "Index dla rolnika" i "Szkoła Patentów na UTP", których laureaci mogą zostać przyjęci m. in. na akredytowany kierunek – architektura krajobrazu. Kandydatom - laureatom konkursu "Jak zreformować gospodarstwo mojego ojca Fundacja Schumana i SGGW" przyznaje się 200 punktów i dolicza do sumy punktów uzyskanych w procesie rekrutacyjnym na studia 1 stopnia (Uchwała Senatu UTP Nr 3/436 z dnia 18 grudnia 2019 r.).

Analiza dokumentów wykazuje, że warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się oraz są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku architektura krajobrazu.

Prodziekan do spraw kształcenia i spraw studenckich może podjąć decyzję w sprawie uznania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w uczelni macierzystej (w tym zagranicznej). Odbывается to na wniosek studenta po przedstawieniu potwierdzonej dokumentacji poświadczającej dotychczasowy przebieg studiów.

Podstawą uznania osiągnięć studenta jest zbieżność efektów uczenia się uzyskanych w uczelni macierzystej podczas realizacji zajęć dydaktycznych odpowiadających zajęciom dydaktycznym i efektom uczenia się przypisanym zajęciom dydaktycznym określonym w programie studiów na kierunku, na który student zamierza się przenieść. Przeniesienie osiągnięć polega na uznaniu studentowi takiej liczby punktów ECTS, jaka jest przypisana zajęciom dydaktycznym w Uniwersytecie. Szczegółowe zasady określa regulamin studiów UTP.

Elementem łączącym w sobie większą liczbę efektów uczenia są prace dyplomowe inżynierskie i są to przede wszystkim projekty zagospodarowania zieleni obszarów o różnej specyfice. Odpowiednio dobrane tematy z jednej strony zaspokajają ambicje studenta, z drugiej zaś spełniają wymogi stawiane pracom dyplomowym na kierunku studiów. Często też wynikają z zapotrzebowania różnego rodzaju interesariuszy zewnętrznych. Przede wszystkim prace dyplomowe muszą być przygotowane zgodnie z regulaminem studiów obowiązującym na Uczelni. Ponadto ich tematyka musi być zgodna z kierunkiem studiów i dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, za co odpowiada Rada Programowa kierunku. Zasadniczo przy wyborze tematów prac powinny być brane pod uwagę przede wszystkim zainteresowania studentów, istotne są jednak również możliwości Uniwersytetu i zapotrzebowanie ze strony podmiotów zewnętrznych. Ważną kwestią jest odpowiednia sekwencja kolejnych działań - od propozycji tematów do kontroli wybranych, zrealizowanych prac dyplomowych przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. W pierwszym etapie kierownicy Jednostek Wydziału przekazują tematy prac dyplomowych wraz z nazwiskami promotorów i propozycją dwóch recenzentów do zaopiniowania przez Radę Programową, która kontrolując zgodność proponowanych tematów z kierunkiem kształcenia zatwierdza listę. W kolejnym etapie dziekanat (nie później niż rok przed zakończeniem studiów konkretnego rocznika) umieszcza tematy prac dyplomowych na stronie internetowej Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii UTP. Studenci wybierają tematy z udostępnionej listy lub uzgadniają z promotorem własną propozycję i realizują prace dyplomowe (zgodnie z warunkami i trybem przygotowania prac dyplomowych zawartym w regulaminie studiów - §34). Promotorzy przekazują do dziekanatu (poświadczony podpisami studentów) wykaz dyplomantów wraz z wybranymi tematami prac dyplomowych. Działanie to rozpoczyna obieg pracy dyplomowej w Archiwum Prac Dyplomowych (APD) regulowane Zarządzeniem Rektora UTP Nr Z.43.2018.2019. W przypadku konieczności wprowadzenia zmian w zatwierdzonych i przypisanych tematach prac dyplomowych - promotor, kierownik Jednostki (w której realizowana jest praca) lub dyplomant występuje ze stosownym wnioskiem do prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich. Po akceptacji zmian przez Radę Programową Kierunku, potwierdzoną podpisem przewodniczącej/go, prodziekan zatwierdza je i przekazuje do dziekanatu w celu aktualizacji w systemie APD.

Gotowe prace dyplomanci wprowadzają do systemu APD (zgodnie z zasadami zgłaszania prac dyplomowych do systemu APD zawartymi w Regulaminie Studiów (§ 35), a promotorzy i recenzenci recenzują pracę. Wykonanie recenzji poprzedza sprawdzenie pracy w systemie antyplagiatowym, co pozwala uniknąć niedozwolonych zapożyczeń.

Egzamin dyplomowy (zgodnie z Regulaminem Studiów) odbywa się w obecności trzyosobowej komisji w formie stacjonarnej lub zdalnej (w szczególnych przypadkach, regulowanych każdorazowo stosownymi zarządzeniami Rektora UTP - Z.144.2019.2020, Z.17.2020.2021).

Sporządzany podczas egzaminu protokół przechowywany w teczce studenta wraz z recenzjami oraz egzemplarzem pracy dyplomowej w wersji papierowej i elektronicznej. Przygotowuje się go w formie elektronicznej w trakcie egzaminu i generuje w postaci pliku PDF po zatwierdzeniu przez wszystkich członków komisji.

Dobrych metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie studiów określone są szczegółowo dla każdego zajęcia w sylabusach. Weryfikacji i ocenie podlegają wszystkie efekty uczenia się określone w programie studiów dla wszystkich zajęć w ramach kierunku studiów. Określenie osiągania efektów uczenia się pozostaje w gestii nauczyciela odpowiedzialnego za realizację zajęć. Odbywa się to zgodnie z założeniami planu studiów, szczegółowej charakterystyki efektów uczenia i sposobów ich weryfikacji zawartych w sylabusach zajęć. Analiza prac etapowych, zwłaszcza z zakresu zajęć projektowych wykazała, że w większości przypadków prowadzący nie nanoszą korekt i uwag na prace. Studenci są informowani jedynie o ocenach. Przyjęty system nie umożliwia zatem weryfikacji wszystkich efektów uczenia się oraz nie zapewnia dostarczenia studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach w pracach o charakterze projektowym.

W zakresie dokumentowania efektów uczenia się wypracowane są procedury zawarte w zarządzeniu Rektora UTP. Opracowania cząstkowe, zarówno drukowane, jak i w formie cyfrowej (zapisane na nośniku - płyta CD, DVD lub innym) gromadzone są w teczkach zajęć przez prowadzących zajęcia. Do zasobu dołącza się również protokół z ocenami.

Informacje na temat stopnia osiągnięcia efektów uczenia przekazywana jest na bieżąco w bezpośrednich kontaktach wykładowca – student. Wykorzystywane są różne metody informowania uzgodnione ze studentami - USOSweb, gdzie można przekazać informacje dla całej grupy lub indywidualnie przesyłając wiadomość e-mail. Platforma ta posiada też funkcjonalność pozwalającą na przekazywanie ocen cząstkowych po każdym ocenianym zadaniu. Oceny końcowe zaliczeń i oceny z egzaminów wpisywane są w USOSweb, przez co studenci informowani są o nich automatycznie. W ramach pracy zdalnej istnieje możliwość oceniania zadań na platformie MS Teams, dzięki czemu studenci mogą być informowani na bieżąco o postępach w zakresie osiągania efektów uczenia.

W sytuacjach konfliktowych osobami wspierającymi studentów są opiekunowie poszczególnych roczników. Do opiekunów w pierwszej kolejności docierają sygnały i informacje na temat problemów pojawiających się na linii nauczyciel - student. W trakcie spotkań indywidualnych bądź w ramach grupy omawiane są konkretne sytuacje sporne, pojawiające się rozbieżności w ocenie określonych zdarzeń. Opiekun grupy podejmuje się mediacji, której celem jest rozwiązanie kłopotliwej sytuacji. W przypadku skarg wychodzących od większej liczby studentów możliwym rozwiązaniem jest pośrednictwo przedstawicieli studentów z samorządu lub organizacji studenckich.

Wniesione skargi analizowane są na kolegium dziekańskim i rozstrzygane w terminie ustawowym. Decyzje podejmowane są w oparciu o obowiązujące przepisy i Regulamin Studiów.

Umiejętności konieczne do uzyskania kompetencji inżynierskich studenci uzyskują przede wszystkim w ramach zajęć kierunkowych. W ramach ćwiczeń z zajęć dających kompetencje inżynierskie z założenia realizowany jest materiał przedstawiony wcześniej w ramach wykładów. Potwierdzeniem efektów uczenia z części teoretycznej są głównie egzaminy ustne lub pisemne. W części ćwiczeniowej, gdzie poza wiedzą teoretyczną weryfikowane są efekty z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych, w większości zajęć formą potwierdzenia efektów uczenia są kolokwia i projekty. Dobór wszystkich metod weryfikacji efektów uczenia przedstawionych w sylabusach nie jest w pełni odpowiedni dla potrzeb merytorycznych kierunku studiów. Na kierunku jest wyraźny niedostatek prezentacji publicznej prac projektowych i badawczych studentów, wyjście z nimi w większą przestrzeń społeczną - wystawy, prezentacje internetowe, konkursy. Zbyt mało jest opracowywanych w ramach kształcenia studentów na kierunku architektura krajobrazu projektów przestrzeni publicznych z miasta i regionu oraz dyskusji publicznej nad nimi (np. z interesariuszami i zewnętrznymi). Nie są organizowane obrony (dyskusje) projektów przed grupą.

W zakresie kompetencji językowych zasadnicze metody sprawdzania efektów uczenia się sprowadzają się do wypowiedzi pisemnych i ustnych oraz prezentacji na zadany temat. Program przewiduje powtórzenie struktur leksykalno-gramatycznych języka angielskiego na poziomie B1, a zasadniczo poszerzenie struktur leksykalno-gramatycznych języka do poziomu B2 z uwzględnieniem słownictwa specjalistycznego, co jest sprawdzane jako efekt uczenia w ramach zajęć. W wyniku kształcenia student czyta ze zrozumieniem, tłumaczy i streszcza teksty o tematyce ogólnej oraz specjalistycznej a także wyszukuje w nich szczegółowe informacje. Uczestniczy w rozmowach, dyskusjach oraz formułuje dłuższe wypowiedzi ustne i prezentacje na tematy ogólne i specjalistyczne. Rozumie wypowiedzi na tematy ogólne i specjalistyczne. Formułuje odpowiedzi na pytania, notatki i krótkie teksty pisemne na tematy ogólne i specjalistyczne. Korzysta z oryginalnych materiałów anglojęzycznych oraz słowników ogólnych i specjalistycznych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. W związku z regulacjami prawnymi, jakie obowiązują na Uczelni o w okresie trwania pandemii COVID 19 system ten został sprawdzony i jest doskonały.

W sytuacji zdalnego nauczania związanego z pandemią COVID - student przysyła projekt lub screen danego zagadnienia architektonicznego i opisuje problem. Po dokonaniu korekty prowadzący zajęcia przysyła screen z informacją, co należy uzupełnić i w których miejscach wprowadzić poprawki. Jeżeli podjęte środki nie pozwalają na rozwiązanie danego problemu odbywa się konsultacja telefoniczna. Procedura zakłada również konsultacje w czasie rzeczywistym z wykorzystaniem programu TeamViewer, po zainstalowaniu go przez studenta na osobistym komputerze. Przy problemach w łączności, wynikających m.in. z jakości łącza internetowego odbywają się konsultacje osobiste na terenie uczelni z zachowaniem wszelkich procedur bezpieczeństwa przewidzianych w sytuacji pandemii.

W okresie pandemii w ramach zajęć *rysunek i rzeźba* prowadzono zajęcia zdalne, polegające na przydzielaniu, zadawaniu konkretnych tematów na każde zajęcia oraz ręczne sporządzanie rysunków, udostępnianych prowadzącemu do korekty lub oceny w postaci skanu lub zdjęcia. Zwykle podobnie

odbywają się zajęcia w zakresie rzeźby z tą różnicą, że prowadzący ma podgląd na prace studentów w czasie rzeczywistym (w przypadku kierunku architektura krajobrazu w czasie pandemii nie odbywały się zajęcia dotyczące rzeźby - z uwagi na brak jednego z roczników).

W trakcie zajęć z *grafiki komputerowej* studenci korzystają z programu AutoCAD. W pierwszej części zajęć prowadzący udostępnia swój pulpit i omawia treści zaplanowane do przekazania w danym dniu. W dalszej części ćwiczeń emitowany jest film z zadaniami do wykonania przez studentów. Na końcu zajęć losowo wybrane osoby, udostępniając swój pulpit przedstawiają prowadzącemu i grupie wykonanie danego zajęcia. W czasie tych zajęć przyjęto również drugi model nauczania: studenci dzielą ekran na 2 części. Na jednej z nich mają podgląd komputera prowadzącego zajęcia, na drugiej natomiast wykonują dane ćwiczenie. Po ukończeniu pracy jej efekty są oceniane i omawiane przez nauczyciela.

Zaliczenia i egzaminy mogą być przeprowadzane zdalnie w formie pisemnej lub ustnej zgodnie z Zarządzeniem Rektora Z.144.2019.2020 z dnia 12 maja 2020 r.

Umiejętności badawcze studentów rozwijane są natomiast w ramach zajęć projektowych i terenowych oraz w szczególności w ramach seminarium dyplomowego i przygotowywania pracy dyplomowej. Studenci mogą pogłębiać swoje zainteresowania badawcze uczestnicząc w działalności kół naukowych.

Wydział monitoruje losy absolwentów, zbierając dane i opracowując je w specjalnym raporcie. Z raportu badania losów zawodowych absolwentów 2018 na Wydziale dla kierunku architektura krajobrazu wynika połowiczna satysfakcja z uzyskanych podczas studiów kompetencji. Ponad 60% respondentów uważało, że ukończone studia przygotowały ich do wykonywanej pracy na poziomie średnim, a przygotowanie do podjęcia pracy połowa respondentów ocenia jako średnie. Osoby pracujące są zatrudnione w sektorze prywatnym, m. in. w ochronie środowiska i ogrodnictwie. Z tego wynika, że nie odnalazły się na rynku pracy, jako architekci krajobrazu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Analiza prac etapowych, egzaminacyjnych i dyplomowych oraz dokumentacji praktyk wykazała, że stosowane metody weryfikacji i oceny nie w pełni umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz nie motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również nie pozwalają na sprawdzenie i oceny wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Szczególną uwagę trzeba zwrócić na charakter pracy inżynierskiej, która powinna być profesjonalnie przygotowanym projektem inżynierskim spójnym z wymaganiami stawianymi absolwentom kierunku architektura krajobrazu.

Lista nieprawidłowości, które są podstawą obniżenia oceny kryterium:

1. Możliwość indywidualnego zwolnienia studenta z zaliczeń na wniosek prowadzącego w ramach indywidualnej organizacji uczenia się.
2. Zawodzący system przekazywania informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się, co wykazała analiza prac etapowych.
3. Brak ujednolicenia zasad opracowywania projektów i wprowadzenia ich do powszechnego stosowania.
4. Konieczność dostosowania zasad przygotowania prac dyplomowych, które wymagają gruntownej naprawy pod względem przygotowania części projektowej (graficznej), obowiązek części inwentaryzacyjnej i podstawowej analitycznej, projektu zagospodarowania terenu, przekrojów oraz wizualizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się ujednolicenie i wprowadzenie systemu przekazywania informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się (analiza prac etapowych wykazała, że obecnie nie wszystkie prace zawierają korekty, studenci nie otrzymują w ten sposób informacji zwrotnej, trudno weryfikować słuszność ocen).
2. Zaleca się opracowanie korekty zasad wykonywania projektów. Analiza prac etapowych wykazała, że zasady te wymagają ujednolicenia i naprawy, między innymi należy wprowadzić obowiązek korzystania z map do celów projektowych, poprawną nomenklaturę roślin, wymiarowanie projektów.
3. Zaleca się, aby prace dyplomowe polegały na opracowaniu projektu, w tym należy wprowadzić wymóg dostosowania części projektowej (graficznej) do obowiązujących norm i przepisów budowlanych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku prowadzi 27 pracowników z Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii (Katedra Agronomii, Katedra Biogeochemii i Gleboznawstwa, Katedra Biologii i Ochrony Roślin, Katedra Biotechnologii Rolniczej, Katedra Przyrodniczych Podstaw Rolnictwa i Ogrodnictwa). Kadre stanowi 6 profesorów, 6 doktorów habilitowanych, 15 doktorów, 1 magister i 1 profesor uczelni. Ważną grupę, wśród kadry dydaktycznej, stanowią pracownicy Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska (Katedra Architektury Wnętrz, Katedra Architektury i Urbanistyki; Katedra Budownictwa Ogólnego i Fizyki Budowli, Katedra Budownictwa Zrównoważonego; Katedra Geodezji, Gospodarki Przestrzennej i Nieruchomości) w liczbie 6 osób. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów oraz przydział zajęć i obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod

i techniku kształcenia zdalnego umożliwia prawidłową ich realizację. Dla wszystkich nauczycieli akademickich Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy jest podstawowym miejscem pracy.

Zgodnie z charakterystyką przedstawioną w raporcie, a zweryfikowaną podczas wizytacji większość nauczycieli akademickich posiada kompetencje niezbędne do prowadzenia zajęć dydaktycznych, w tym konieczne wykształcenie, doświadczenie zawodowe i przygotowanie pedagogiczne. Dobór nauczycieli akademickich jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku związany jest głównie z dziedziną nauk rolniczych, dyscypliną nauką rolnictwo i ogrodnictwo, a w mniejszości są to takie dyscypliny jak: nauki biologiczne, nauki o Ziemi i środowisku, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, ekonomia i finanse. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest bogaty i według raportu w ocenianych latach stanowi 290 prac. Wyniki badań ukazują się między innymi w publikacjach o wysokiej punktacji MEiN oraz wysokim wskaźniku IF, a także dużej liczbie cytowań w bazach Science Citation Index i Scopus. Pracownicy Wydziału uzyskali liczne patenty i są twórcami nowych odmian roślin ozdobnych, np. chryzantem. Aktualnie prawa ochronne przyznane są 13 nowym kreacjom. Dokonując analizy informacji zawartych w charakterystykach nauczycieli akademickich widoczny jest udział pracowników w projektach badawczych.

O dużym doświadczeniu kadry świadczy fakt, iż nauczyciele akademicy byli wielokrotnie nagradzani przez władze Uczelni (4 nagrody JM Rektora UTP za działalność dydaktyczną, 7 za działalność naukowo-badawczą, 1 Medal 65-leciaUTP) oraz przez instytucje zewnętrzne (3 Medale Komisji Edukacji Narodowej).

Na Wydziale zostały przeprowadzone dwa szkolenia: Cisco Webex oraz MS Teams, których celem jest wsparcie kompetencji w zakresie zdalnego nauczania. Dobre przygotowanie w prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość potwierdzają odbyte hospitacje. Zajęcia były prowadzone z wykorzystaniem platformy MS Teams, nauczyciele byli dobrze przygotowani do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia zdalnego. Hospitacje zajęć dydaktycznych potwierdziły poprawność ich obsady i prawidłowy przebieg. Na ich podstawie wykazano, że nauczyciele posiadają kwalifikacje do realizacji prowadzonych zajęć, byli przygotowani do zajęć w bardzo dobrym stopniu, stosowali skuteczne metody dydaktyczne w pracy zdalnej ze studentami. Zauważono, że nauczyciele podczas zajęć zachęcali do nawiązywania dyskusji, mieli dobry kontakt ze studentami, którzy w większości korzystali z kamer na ćwiczeniach. Hospitowane zajęcia prowadzone były w godzinach przewidzianych w planie zajęć. Realizowane treści programowe prezentowały aktualny stan wiedzy związanej z kierunkiem architektura krajobrazu, a ze względu na aktualną sytuację pandemiczną, np. część sytuacji dotyczących prac projektowych dotyczyła aktualnych miejsc zamieszkania studentów. Kadra dydaktyczna (co wykazały hospitacje, a także rozmowa zespołu oceniającego ze studentami) wykazuje zaangażowanie w prowadzeniu zajęć.

Pracownicy Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii wykorzystują w procesie dydaktycznym aktualne rozwiązania dotyczące wiedzy i techniki rolniczej, brak jest jednak nakierowania na specyfikę architektury krajobrazu. Kierunek architektura krajobrazu jest mocno interdyscyplinarnym i dobór zróżnicowanej kadry dydaktycznej wymaga uwzględnienia kwalifikacji potwierdzających związki prowadzonych zajęć z kompetencjami prowadzącego (wykształcenie, publikacje naukowe, dorobek zawodowy). Dotyczy to w szczególności zajęć projektowych. Obsada zajęć generalnie zachowuje

zgodność między obszarem kształcenia i dyscypliną naukową, w której mieści się dorobek naukowy nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia, a dyscypliną, z którą prowadzony zajęcia jest związany. Do wyjątków należą zajęcia wymienione w załączniku 4. W tych przypadkach pracownicy naukowcy mają dorobek naukowy i kompetencje niezwiązane z zajęciami jakie prowadzą.

Celem polityki kadrowej Wydziału jest dążenie do odmłodzenia kadry oraz uzyskania przez pracowników wysokich kompetencji związanych z nauczaniem prowadzonym na ocenianym kierunku studiów oraz z pracą badawczo-naukową. Aktualnie celem priorytetowym jest pozyskiwanie pracowników o doświadczeniu badawczo-dydaktycznym w zakresie architektury krajobrazu. W chwili obecnej ogłoszony jest konkurs na stanowisko asystenta - kandydat na stanowisko zostanie zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Katedrze Przyrodniczych Podstaw Rolnictwa i Ogrodnictwa. Na Uczelni funkcjonuje system motywujący do uzyskiwania jak najwyższych efektów w dziedzinie pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Polityka kadrowa na Wydziale realizowana jest zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Istniejący system motywujący umożliwia finansowanie kosztów przewodów doktorskich, habilitacyjnych oraz finansowanie publikacji naukowych o wysokiej punktacji i wskaźniku IF. Na Wydziale funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, który wymusza ciągły rozwój kadry. Zajęcia dydaktyczne są systematycznie oceniane przez studentów (anonimowe ankiety) i przez przełożonych w ramach hospitacji. Zespół oceniający PKA zapoznał się z trzema arkuszami hospitacyjnymi. Hospitacje odbyły się: dwie w listopadzie 2019 roku, jedna w kwietniu 2021 (w trakcie nauki zdalnej - korzystając z MS Teams). Ich oceny końcowe były bardzo dobre. W ramach prowadzonej polityki kadrowej prowadzona jest co 2 lub co 4 lata okresowa ocena nauczycieli, na podstawie której Władze Wydziału mogą wnioskować o wyróżnienie lub nagrodzenie pracownika, a w przeciwnym przypadku zalecają przełożonemu pracownika opracowanie działań naprawczych. Wyniki okresowych przeglądów kadry, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Zgodnie z przepisami zawartymi w Regulaminie pracy UTP, na Uczelni przyjęto zasady przeciwdziałania dyskryminacji w zatrudnieniu oraz przeciwdziałania mobbingowi oraz powołano 5-osobową Komisję Antymobbingową. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa oraz wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Polityka kadrowa realizowana przez władze Wydziału powinna zapewnić bardziej właściwą obsadę zajęć projektowych ściśle związanych z nabyciem przez studentów kierunku architektury krajobrazu niezbędnych umiejętności w przyszłej pracy zawodowej. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich legitymuje się dorobkiem naukowym z dziedziny nauki rolniczej, dyscypliny: agronomii, rolnictwo i ogrodnictwo. Tylko jeden nauczyciel akademicki posiada zapis: dziedzina nauki inżynierijno-technicznej, dyscyplina architektura i urbanistyka. Struktura i kwalifikacje kadry

naukowo-dydaktycznej kierunku nie zapewniają właściwej realizacji programu studiów. Stwierdzono nieprawidłową obsadę 3 zajęć.

Nauczyciele akademicki posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne, które umożliwiają prawidłową realizację zajęć z wykorzystaniem metod kształcenia zdalnego. Istniejący przydział zajęć i obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich jest prawidłowe, a wykorzystywane metody i techniki kształcenia na odległość umożliwiają prawidłową realizację zajęć. W wyniku przeprowadzonych szkoleń kadra ma możliwość podnoszenia swoich kompetencji w zdalnym nauczaniu i ma zapewnione wsparcie techniczne, a prowadzone monitorowanie dotyczące stosowanych platform i narzędzi pozwala na ich doskonalenie. Prowadzone hospitacje i okresowe oceny nauczycieli akademickich potwierdzają spełnienie obowiązków związanych z procesem kształcenia. Prowadzona polityka kadrowa sprzyja rozwojowi naukowemu i dydaktycznemu nauczycieli akademickich i stanowi motywację do dalszego doskonalenia.

Lista nieprawidłowości, które są podstawą obniżenia oceny kryterium:

1. Braki kadrowe dotyczące nauczycieli akademickich z dziedziny nauk inżynierijno-technicznych, dyscypliny architektura i urbanistyka.
2. Nieprawidłowa obsada 3 zajęć.
3. Dobór kadry pod względem posiadanego dorobku powinien zapewniać realizację koncepcji kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się korektę obsady kadrowej zajęć wskazanych w załączniku nr 4 raportu. Należy zapewnić prawidłową obsadę wszystkich zajęć. Dobór kadry pod względem posiadanego dorobku powinien zapewniać realizację koncepcji kształcenia.
2. Zaleca się zwiększenie liczby pracowników naukowych z dorobkiem w dziedzinie nauk inżynierijno-technicznych, w dyscyplinie architektura i urbanistyka (architekt krajobrazu, architekt).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna i naukowa kierunku architektura krajobrazu obejmuje pomieszczenia należące do poszczególnych jednostek Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii (ul. Bernardyńska 6, ul. Kaliskiego 7, ul. Seminarjna 5, ul. Fordońska 430), Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt (ul. Mazowiecka 28), Wydziału Inżynierii Mechanicznej (ul. Kaliskiego 7, ul. Sucha 9). Studenci ocenianego kierunku korzystają z obiektów Rolniczego Zakładu Doświadczalnego w Minikowie, gdzie znajduje się kolekcja odmian roślin rolniczych i zielarskich (ponad 400 poletek roślin prezentowano w ramach Krajowych Dni Pola 2020) a także z kolekcji dendrologicznej (220 sztuk drzew i krzewów) zlokalizowanej przy ul. Kaliskiego w Fordonie. Została ona utworzona i jest rozbudowywana przy współpracy z Urzędem

Miasta w Bydgoszczy. Składają się na nią nasadzenia szpalerowe i komponowane, zróżnicowane gatunki i odmiany drzew oraz krzewów. Przy domu studenta jest to kolekcja krzewów i róż, a przy stołówce nasadzenia tematyczne. Z okazji 70-lecia UTP posadzono 70 drzew. Cała ta kolekcja stanowi dopełnienie infrastruktury dydaktycznej w kształceniu z zajęć: *podstawy produkcji roślinnej, trawniki i trawy ozdobne, flora Polski, dendrologia, inwentaryzacja elementów krajobrazu*.

Większość zajęć odbywa się z wykorzystaniem zaplecza dydaktycznego i naukowego Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii. Są to:

- Katedra Agronomii (5 sal wykładowo-ćwiczeniowych, 3 sale ćwiczeń, 1 sala komputerowa, 1 sala seminaryjna, 1 sala laboratoryjna, 2 magazyny okazów, biblioteka).
- Katedra Biogeochemii i Gleboznawstwa (2 laboratoria dydaktyczne, 1 laboratorium badawcze). Sale te są wyposażone w nowoczesny, specjalistyczny sprzęt.
- Katedra Biologii i Ochrony Roślin (5 sal ćwiczeń - w tym jedna sala wyposażona w duże stoły przeznaczona na zajęcia ze studentami architektury krajobrazu, 1 sala seminaryjna, 3 sale laboratoryjne, pokój hodowlany, na ścianach znajdują się liczne gabloty z materiałem o charakterze dydaktycznym np. do prowadzenia zajęć z *dendrologii*, znajdują się również plansze z projektami semestralnymi studentów architektury krajobrazu. Jedna z sal wyposażona jest w mikroskopy, jak również karty zielnikowe wykorzystywane na zajęciach. W innej sali znajduje się zestaw materiałów budowlanych, który stanowi pomoc dydaktyczną.
- Katedra Biotechnologii Rolniczej (1 sala wykładowo-ćwiczeniowa, 1 laboratorium dydaktyczne, szklarnia ze stołami wegetacyjnymi i zamontowanym systemem nawożenia i nawadniania). Znajduje się tam duża kolekcja roślin ozdobnych.
- Katedra Przyrodniczych Podstaw Rolnictwa i Ogrodnictwa - 1 sala ćwiczeniowa, 1 sala seminaryjna, 1 sala ćwiczeniowo-seminaryjna, pracownia komputerowa wyposażona w zestaw 7 komputerów z oprogramowaniem branżowym dedykowanym studentom architektury krajobrazu (AutoCAD, Sketchup Pro EDU, Lumion), drukarkę laserową A4 i drukarkę 3D, sprzęt geodezyjno-pomiarowy, materiały do instalacji nawadniającej, duży stół do rozkładania prac projektowych, na ścianach znajdują się prace semestralne studentów. Na wyposażeniu tej Katedry znajduje się kompleks szklarniowy z profesjonalnym i nowoczesnym wyposażeniem technicznym, 2 automatyczne stacje meteorologiczne.

Rekomenduje się zapewnienie przestrzeni przeznaczonej tylko dla kierunku architektura krajobrazu, którą studenci mogliby wykorzystać na różnego rodzaju wystawy, prezentacje prac semestralnych lub plansz dyplomowych.

Wydział dysponuje 4 dużymi salami wykładowymi (90, 100, 120, 150 miejsc) wyposażonymi w projektory multimedialne i sprzęt nagłaśniający oraz 4 mniejsze sale (30, 30, 15, 15) gdzie odbywają się Im.in. Lektoraty.

Dodatkowo wykorzystywane jest zaplecze bazy dydaktycznej Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska: jest to Katedra Budownictwa Zrównoważonego (sala ćwiczeniowa z wyposażeniem umożliwiającym prowadzenie zajęć z geometrii wykreślnej) i Katedra Budownictwa Ogólnego i Fizyki Budowli, Laboratorium Badawczo-Doświadczalne (1 sala wykładowa, 1 sala ćwiczeniowa i laboratorium badawcze z aparaturą wykorzystywaną w trakcie zajęć ze studentami architektury krajobrazu). W sali projektowej znajdują się duże stoły, które można ustawiać

w dowolny sposób w zależności do potrzeb na ćwiczeniach, na ścianach jest system wystawienniczy, który umożliwia wieszanie prac podczas prezentacji projektów bądź prac semestralnych. Sala wyposażona jest w tradycyjną tablicę oraz rzutnik multimedialny, deski do szkicowania. W oknach są rolety zapewniające pełne zaciemnienie sali.

W kształceniu z zajęć obejmujących zagadnienia techniki mechanicznej wykorzystywana jest infrastruktura Wydziału Inżynierii Mechanicznej: w Katedrze Maszyn i Systemów Technicznych znajduje się zestaw podstawowych maszyn uprawowych, zestaw narzędzi ogrodniczych (robot koszący, kosiarka spalinowa, areator, rębak, podkaszarka spalinowa) niezbędnych w przyszłej pracy architekta krajobrazu.

Sale wykładowe, sale ćwiczeń i laboratoria posiadają wyposażenie, które jest zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wszystkie sale, w których odbywają się zajęcia są wyposażone w niezbędny sprzęt multimedialny. Używana aparatura badawcza jest nowoczesna i umożliwia prawidłową realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zasady korzystania z infrastruktury dydaktycznej są zgodne z przepisami BHP. Prowadzone są okresowe przeglądy wyposażenia technicznego pomieszczeń, specjalistycznej aparatury badawczej z udziałem nauczycieli akademickich, jak i studentów. Ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia wyposażenia i aparatury. Pomieszczenia są przystosowane do prowadzenia zajęć dla osób niepełnosprawnych.

We wszystkich budynkach dydaktycznych i akademikach studenci mają możliwość korzystania z bezpłatnego dostępu do Internetu za pomocą systemu EDUROAM. Umożliwia on korzystanie z dostępu do informacji związanych z organizacją dydaktyki (plany zajęć, USOS, APD) a także z zasobów Biblioteki Głównej. W Katedrze Przyrodniczych Podstaw Rolnictwa jest pracownia komputerowa dla studentów architektury krajobrazu (opisana wyżej), jednak jest ona o małej powierzchni. Studenci korzystają z materiałów dydaktycznych, które są w posiadaniu Katedr. Studenci mają zapewniony dostęp do pomieszczeń dydaktycznych poza godzinami zajęć w celu realizacji prac projektowych. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane.

Infrastruktura ogólnouczelniana jest bardzo dobrze dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W czytelni Biblioteki Głównej są kabiny do indywidualnej pracy przystosowane do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku i słuchu. Wejścia do większości budynków posiadają pochylnie i umożliwiają bezkolizyjny wjazd osób na wózkach inwalidzkich oraz korzystających z kul. Budynki posiadają odpowiednio przystosowane toalety. Obok klatek schodowych znajdują się windy dostosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnością.

W kampusie UTP w Fordonie zlokalizowana jest Biblioteka Główna. Biblioteka Główna gromadzi różne rodzaje piśmiennictwa niezbędne do prowadzenia badań naukowych i kształcenia studentów. Zbiory tworzone są w wyniku systematycznie prowadzonych zakupów nowości, wymiany krajowej i zagranicznej, pozyskiwania darów oraz prenumeraty czasopism. Gromadzenie koncentruje się na piśmiennictwie z zakresu nauk technicznych, rolniczych i ekonomicznych. Dostępne w wypożyczalni i czytelni podręczniki i czasopisma są dobrze dostosowane do programu studiów dla studentów architektury krajobrazu. W zasobach bibliotecznych znajduje się piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. W Bibliotece znajduje się ksero i skaner, sprzęt, z którego mogą korzystać studenci. W związku z wystąpieniem stanu pandemii i związanym z tym stanem czasowym zamknięciem

bibliotek, istnieje możliwość korzystania z usług i zasobów online. W tym czasie użytkownicy mogą korzystać zdalnie z e-zasobów, dokonać zwrotu książek 24/7 poprzez wrzutnię ustawioną przed budynkiem RCI, poprosić o zeskanowanie artykułów i fragmentów książek dostępnych w Bibliotece Głównej lub w bibliotekach wydziałowych, poprosić o zeskanowanie fragmentu norm dostępnych w Czytelni Norm i Patentów. Dział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej, wspomagając zdalne nauczanie, przygotował dla studentów na uczelnianej platformie e-learningowej kurs w formie prezentacji: Zasoby elektroniczne BG UTP. Prezentacja ma na celu wskazanie e-źródeł, do których Biblioteka ma dostęp oraz pomoc w korzystaniu z nich. Zasady korzystania z infrastruktury bibliotecznej są zgodne z przepisami BPP. Prowadzone są okresowe przeglądy zasobów bibliotecznych w celu sprawdzenia ich aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania studentów. Biblioteka Główna posiada również udogodnienia dla studentów z niepełnosprawnościami; stanowisko komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku lub dysfunkcją narządu ruchu w obrębie kończyn górnych wyposażonym w: komputer stacjonarny, skaner, powiększoną myszkę, klawiaturę z nakładką Big Keys LX, lupę stołową, przenośny powiększalnik elektroniczny ClearNote Mini, programy: JAWS udźwiękowiający system Windows, MAGIC powiększający obraz i OCR do rozpoznawania pisma.

Biblioteka Główna jest objęta działaniami ewaluacyjnymi poprzez Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia UTP. Pod nadzorem Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia podlega ona cyklicznej ocenie przez studentów oraz Pełnomocnika. Ponadto działalność Biblioteki Głównej jest monitorowana poprzez system Kontroli Zarządczej, funkcjonującej w Uniwersytecie, a szczególnie za pomocą corocznego audytu oceny ryzyka. Monitoruje się stopień realizacji zaplanowanych zadań oraz efekty działań zapobiegawczych. Bardzo istotną rolę odgrywa zapewnienie stałego kontaktu z użytkownikiem, poprzez skrzynkę mailową, czat oraz media społecznościowe. Ponadto każdy użytkownik może wносить uwagi czy przysyłać propozycje zakupu książek poprzez zakładki na stronie internetowej Biblioteki: "Zaproponuj książkę", "Zapytaj bibliotekarza".

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział dysponuje dobrą infrastrukturą na potrzeby realizacji procesu dydaktycznego kierunku architektura krajobrazu. Liczba i wyposażenie sal na ćwiczenia i wykłady jest wystarczająca. Jedynym mankamentem jest mała sala komputerowa z 7 stanowiskami komputerowymi. Studenci mają zapewniony dostęp do najważniejszych programów branżowych i mogą je instalować na osobistych komputerach, co jest bardzo ważne w czasie pandemii, prowadzonych zajęciach zdalnych.

Zbiory Biblioteki Głównej zapewniają dostępność zalecanego w sylabusach piśmiennictwa i dostęp do zasobów elektronicznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Na Wydziale Rolnictwa i Biotechnologii Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy działa Społeczno-Gospodarcza Rada Konsultacyjna, zrzeszająca dla każdego kierunku odrębny skład osobowy Rady. Dla kierunku architektura krajobrazu są to przedstawiciele regionalnych pracowni projektowych, centów ogrodniczych, Ogrodu Botanicznego, Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Agro Klastru Kujawy, Polskiego Związku Działkowców. Rada Konsultacyjna spotyka się cyklicznie dwa razy w ciągu roku, co udokumentowane jest protokołami. Współpraca ta spełnia wymogi stawiane przed ogólnoakademickim profilem kształcenia. Znacznie szersza jest lista firm będących pracodawcami, przyjmującymi studentów na praktyki zawodowe, jak i zatrudniających absolwentów kierunku, z którymi zawarte zostały porozumienia, umowy lub podpisane listy intencyjne. Są to, poza pracowniami projektowymi, firmy wykonawcze realizujące projekty i zajmujące się utrzymaniem terenów zielonych, parków, ogrodów botanicznych, regionalne jednostki samorządu terytorialnego i organizacje pozarządowe. Ich zasięg obejmuje głównie Bydgoszcz oraz teren województwa kujawsko-pomorskiego i pomorskiego. Głównym celem Społeczno-Gospodarczej Rady Konsultacyjnej jest inicjowanie działań wspierających kierunek, związanych z unowocześnieniem technologii, oraz szeroko pojętą współpracą ze środowiskiem gospodarczym. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w tym pracodawców jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia.

Władze Wydziału, mając na uwadze oceniany kierunek, podejmują współpracę z jednostkami administracyjnymi i przedsiębiorstwami. Nawiązano współpracę z jednostkami administracji samorządowej m.in. Urzędem Miasta Bydgoszczy, w przygotowaniu projektów ogrodów społecznych (program „Nasz ogród społeczny”). Dobrym uzupełnieniem są zajęcia prowadzone przez przedsiębiorców, jak: *Hortiterapia – rośliny lekarstwem ciała i duszy*, prowadzone przez przedstawiciela otoczenia społeczno-gospodarczego. Wymierne efekty współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym widoczne są w zakresie wyposażenia w środki dydaktyczne wykorzystywane na kierunku. Jednym z przykładów jest współpraca z firmami Milex, B-Graf i Fertyga przy tworzeniu pracowni komputerowej projektowania i prototypowania. Dzięki współpracy, poza komputerami, pozyskano komplet monitorów oraz 3 stanowiska komputerowe, drukarkę 3D wraz z materiałem eksploatacyjnym oraz szkoleniowy zestaw do budowy sterownika szklarniowego obsługującego system nawadniania. Pracownia służy studentom kierunku architektura krajobrazu w ramach zajęć związanych z projektowaniem terenów zieleni i systemów automatycznego nawadniania. W porozumieniu z firmą Geofabryka Sp. z o.o. pozyskano rozszerzenie do programu QGIS wraz z dodatkowymi materiałami do wykorzystania w ramach zajęć *inwentaryzacja elementów krajobrazu i planowanie przestrzenne*. Przedstawiciele środowiska społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcy, wyrażali zadowolenie z poziomu wiedzy studentów i absolwentów, ich kompetencji zawodowych. Wielu absolwentów jak wynika ze spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym znajduje zatrudnienie w firmach, w których odbywali studenckie praktyki zawodowe.

Współpraca Wydziału ze środowiskiem społeczno-gospodarczym jest stała i wielowymiarowa, obejmująca praktyki, staże, prace związane z organizacją wydarzeń o charakterze naukowym i kulturowym jak Drzwi Otwarte UTP, Bydgoski Festiwal Nauki, Bajkowa Bydgoszcz, Bydgoskie Dywany Kwiatowe, Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH w Minikowie, Salon Maturzysty Perspektywy.

Studenci biorą aktywny udział w posiedzeniach naukowych Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Oddział w Bydgoszczy. Na jednym z nich poruszany był temat "Funkcja biologiczna i technologia zakładania zielonych dachów". Od 2019 do 2020 roku studenci kierunku architektura krajobrazu uczestniczyli w warsztatach pt. „Projektowanie systemów automatycznego nawadniania w terenach zieleni” organizowanych przez Pracownię Melioracji i Agrometeorologii we współpracy z przedsiębiorcami Milex, Łukomet, B-Graf. Podczas zajęć studenci zapoznali się z charakterystyką rodzajów nawodnień oraz materiałami stosowanymi w projektowaniu systemów automatycznego nawadniania. Praktycznym zadaniem było wykonanie dokumentacji projektowo-technicznej wraz z montażem systemu automatycznego nawadniania. W latach 2018-2019 realizowany był projekt stażowy „Staż? I pracę masz!”, w ramach POWER - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, który współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem tego projektu było podniesienie kompetencji zawodowych studentów na rynku pracy. Studenci mogli zapoznać się z działalnością firm oraz obowiązującymi przepisami, procedurami, systemami zarządzania jakością, normami pracy. Program stażu umożliwiał także wzmocnienie kompetencji we wszystkich obszarach kształcenia (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Studenci kierunku architektura krajobrazu pod opieką merytoryczną nauczycieli akademickich biorą udział w konkursach projektowych organizowanych przez Urząd Miejski Bydgoszczy: Interreg Europa Środkowa: Projekt Forget Heritage, URBACT III- Projekt BeePathNet. W ramach tych inicjatyw wykonywane są projekty zieleni w przestrzeni miejskiej np. ogrodu przyjaznego dla owadów, ogrodów w zabytkowej części Bydgoszczy. W 2020 r. studenci architektury krajobrazu w ramach wykonywania prac etapowych opracowali projekty zagospodarowania zieleni przy obiektach publicznych w Bydgoszczy. Ich podstawowym założeniem było stworzenie przestrzeni sprzyjającej relaksowi i wypoczynkowi seniorów. Zadanie to było związane z prowadzonymi przez Agro Klaster Kujawy – Stowarzyszenie Na Rzecz Innowacji i Rozwoju, projektami dla seniorów pt. „Zioła wokół nas” i „Zdrowy senior”, finansowanymi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego za pośrednictwem Bydgoskiej Lokalnej Grupy Działania „Dwie Rzeki”. Zapotrzebowanie zgłaszane przez podmioty zewnętrzne w zakresie tematów prac dyplomowych wpływa wydatnie na realizację efektów uczenia się na kierunku architektura krajobrazu. Były to m.in., „Rewitalizacja parku w miejscowości Gądecz”, „Projekt modernizacji parku "Ogród Róż" w Nowym Mieście Lubawskim”, „Adaptacja terenu zielonego przy ulicy Adama Czartoryskiego w Bydgoszczy”, „Koncepcja ogrodu terapeutycznego przy Domu Pomocy Społecznej w Ludzisku”, „Projekt ogrodu sensorycznego przy Centrum Akceptacji i Aktywności Społecznej w Paterku”, „Projekt ogrodu terapeutycznego przy Domu Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim”. „Projekt zagospodarowania zieleni z miejscem zabaw dla dzieci przy budynku Fundacji "WIATRAK" w Bydgoszczy”. Dzięki współpracy z firmami ogrodniczymi i szkółkarskimi studenci mają do dyspozycji bezpłatne katalogi i plansze roślin ozdobnych. Na podstawie wiedzy o lokalnym rynku, informacji od studentów, absolwentów oraz na bazie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym sprecyzowano wskazania modyfikacji zakładanych efektów uczenia się i zmian programu studiów.

Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom zwiększono nacisk na osiągnięcie przez absolwentów umiejętności obsługi programów CAD oraz wykonywania profesjonalnych wizualizacji. Zmieniono liczbę godzin i formę zajęć do wyboru, a w dalszej kolejności zmniejszono liczbę godzin zajęć związanych z rolnictwem. Zajęcia dotyczące uprawy roślin rolniczych zastąpiono zajęciami dotyczącymi flory Polski i uprawy roślin ozdobnych. Wprowadzono zajęcia związane z nawadnianiem i projektowaniem systemów nawadniających. W obszarze promocji kierunku architektury krajobrazu podjęto szereg inicjatyw mających na celu zainteresowanie potencjalnych kandydatów kierunkami studiów proponowanych w ofercie dydaktycznej. Władze Wydziału w okresie badanym podpisały wiele umów o współpracy ze szkołami średnimi z Bydgoszczy. Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni. Mimo czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni nie zostały ograniczone ani wstrzymane realizacje praktyk. Wymiana spostrzeżeń i informacji z interesariuszami zewnętrznymi, mimo chwilowego wstrzymania, przebiega online.

W odniesieniu do programu studiów dokonywana jest nieformalna ocena współpracy i weryfikacja pracodawców z otoczenia społeczno-gospodarczego, poprzez monitorowanie praktyk studenckich, monitorowanie kariery absolwentów oraz poprzez praktykę zawodową wykładowców, spotkania branżowe z przedstawicielami firm związanych z projektowaniem i spotkaniami z przedstawicielami samorządu terytorialnego. Rekomenduje się podjęcie działań mających na celu sformalizowanie okresowych ocen współpracy, weryfikację pracodawców i otoczenia społeczno-gospodarczego w odniesieniu do programu studiów i skuteczności form współpracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Współpraca ta spełnia wymogi stawiane przed ogólnoakademickim profilem kształcenia. Oceniając rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji, które mają ścisły kontakt z kierunkiem, należy stwierdzić, że ich dobór jest właściwy. Organizacja współpracy z otoczeniem zewnętrznym jest sformalizowana oraz skuteczna i podlega weryfikacji. Dzięki współpracy z zawodowym otoczeniem społeczno-gospodarczym studenci nabywają niezbędną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne określone dla kierunku studiów, jednocześnie poznają specyfikę przyszłego zawodu charakterystyczną dla zawodowego rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

W Strategii Rozwoju i Misji Uczelni zostały przedstawione cele dotyczące umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Dotyczą one głównie popularyzacji i zachęcania studentów oraz kadry akademickiej do udziału w międzynarodowych programach wymiany, a samych pracowników do udziału w międzynarodowych projektach dydaktycznych. Podnoszeniu poziomu umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej sprzyja możliwość odbycia części studiów w zagranicznych ośrodkach akademickich oraz mobilność kadry. Można zaobserwować dosyć duże zainteresowanie i udział pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku w zagranicznych stażach dydaktycznych (8 pracowników biorących udział łącznie w 13 stażach w ocenianym okresie) i stażach naukowych (3 pracowników - 4 staże).

Jedną z form mobilności studentów jest udział w programie Erasmus+, w ramach którego Wydział Rolnictwa i Biotechnologii współpracuje z 98 ośrodkami akademickimi z 18 krajów Europy: Turcja (41), Hiszpania (13), Włochy (6), Francja (6), Portugalia (2), Węgry (3), Czechy (3), Grecja (4), Niemcy (6), Litwa (3), Chorwacja (3), Bułgaria (2), Estonia (1), Łotwa (1), Holandia (1), Norwegia (1), Rumunia (1), Słowacja (1). W wyniku podpisanych umów bilateralnych w ramach programu Erasmus+ Wydział kształcił na kierunku rolnictwo w latach 2016 -2021 – 335 studentów z zagranicy z czego kilkanaście osób stanowili studenci kierunku architektura krajobrazu. Studenci studiowali lub studiują jeden bądź dwa semestry w języku angielskim, wybierając zajęcia z zakresu kierunku architektura krajobrazu bądź rolnictwo. W latach 2016-2020 trzech studentów kierunku architektura krajobrazu przebywało na studiach zagranicznych w Technical University of Cartagena – Hiszpania (2 osoby), Technical University of Valencia – Hiszpania (1 osoba). Przyczyną niskiego współczynnika mobilności studentów Wydziału jest niewystarczająca umiejętność komunikowania się w języku obcym oraz pewne problemy z dostosowaniem programów studiów na uczelniach zagranicznych. Czas pandemii dodatkowo wpłynął negatywnie na możliwość wyjazdów studentów.

We wrześniu 2020 roku na Wydziale Rolnictwa i Biotechnologii powołany został Koordynator Międzynarodowych Programów Badawczych, którego zadaniem jest m.in. inicjowanie i nadzorowanie przebiegu współpracy zagranicznej. Studenci kierunku architektura krajobrazu mogą korzystać ze spotkań i wykładów prowadzonych przez wykładowców w ramach programu Erasmus + tzw. Staff Mobility for Teaching. W latach 2016-2020 pracownicy WRiB powiązani z kierunkiem architektura krajobrazu wyjeżdżali głównie w ramach programu Erasmus+ Staff Mobility for Teaching na następujące uniwersytety: Slovak University of Agriculture – Słowacja (1), Aleksandras Stulginskis University – Litwa (1), Technical University of Cartagena – Hiszpania (1), Technical University of Valencia – Hiszpania (1), University of Bari – Włochy (2), Agricultural University of Athens – Grecja (1), Coimbra Polytechnics – Portugalia (1), Wisconsin University – USA (1), Foggia University – Włochy (1), University of Santiago de Compostella – Hiszpania (1), Debrecen University – Węgry (1), Szent Istvan University – Węgry (1), Suleyman Demirel University – Turcja (1).

Program studiów na kierunku architektura krajobrazu obejmuje kształcenie w zakresie znajomości języka obcego ogólnego z elementami języka specjalistycznego. Studium Języków Obcych prowadzi zajęcia z języków: angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego.

Informacje na temat współpracy zagranicznej przedstawiane są w postaci corocznych sprawozdań z działalności międzynarodowej Wydziału. Do roku akademickiego 2019/2020 były przedstawiane na Radzie Wydziału lub Kolegium Dziekana. Bieżące informacje przekazywane są pocztą elektroniczną. Koordynator ds. Programu Erasmus i Prodzikan ds. Kształcenia i Spraw Dydaktycznych informuje studentów o możliwościach wyjazdów zagranicznych przez stronę internetową Wydziału bądź stronę główną działu Współpracy z zagranicą, a niektóre ogłoszenia zamieszczane są także w mediach społecznościowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Pracownicy związani z kierunkiem architektura krajobrazu prowadzą współpracę międzynarodową w szerokim zakresie, głównie poprzez kontakty z uczelniami partnerskimi, a w szczególności wyjazdy i przyjazdy nauczycieli. Interesujące są liczne kontakty oraz współpraca z uczelniami zagranicznymi. Jednak studenci w tej formie kształcenia uczestniczą w zdecydowanie ograniczonym zakresie. Przyczyną są problemy językowe, niedostosowanie programów studiów i dodatkowo, aktualnie ograniczone możliwości wyjazdów spowodowane pandemią.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci wizytowanego kierunku mogą korzystać ze stałego, systematycznego i kompleksowego systemu wsparcia, na który składają się jego różnorodne narzędzia, dobrze odpowiadające specyfice kierunku i potrzebom studentów. System wspierania i motywowania studentów wykorzystuje nowoczesne technologie, co przejawia się między innymi możliwością wnioskowania o świadczenia z poziomu systemu USOSweb czy udzielaniem konsultacji na odległość z wykorzystaniem narzędzi komunikacji elektronicznej. Oferta systemu wsparcia uwzględnia narzędzia wspierające przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy.

System wsparcia zawiera w sobie wachlarz form wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Nauczyciele akademicki, w szczególności w ramach udzielania konsultacji, stanowią główne źródło wsparcia merytorycznego. Dodatkowa działalność studentów, w szczególności w ramach koła naukowego, może zostać adekwatnie dofinansowana ze środków Wydziału, a opiekun koła oraz uczelniana administracja są źródłem wsparcia organizacyjnego.

W dobie kształcenia zdalnego umożliwiono studentom korzystanie z zasobów biblioteki, w tym poprzez przesyłanie im skanów zamówionych materiałów. Ponadto w rygorze sanitarnym udostępniono studentom stanowiska komputerowe. Specjalistyczne oprogramowanie wykorzystywane w procesie kształcenia w większości jest udostępnione studentom z możliwością instalacji na ich prywatnych komputerach.

Studenci wybitni zachęceni są do dalszego rozwoju między innymi w ramach projektów koła naukowego oraz poprzez zagraniczne wyjazdy w ramach mobilności akademickiej, nie tylko w ramach programu Erasmus, ale również poprzez wyjazdy na szkoły letnie, w tym w szczególności organizowane w ramach Baltic University Programme.

Jako wsparcie studentów wybitnych Uczelnia definiuje również motywowanie ich w sposób finansowy, w tym również poprzez zachętę i pomoc w aplikowaniu o stypendia zewnętrzne, w tym przede wszystkim Stypendium MNiSzW i Stypendium Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

Uczelnia wspiera sportową, artystyczną, organizacyjną i przedsiębiorczą aktywność studentów. Przy wsparciu Uczelni, wiele przedsięwzięć z powyższego zakresu organizowanych jest oddolnie, przez studentów, w szczególności zrzeszonych w samorządzie i organizacjach studenckich. Na Uczelni działają różnorodne sekcje zainteresowań, w tym sportowe i artystyczne, a sukcesy na tych polach doceniane są przy okazji oceny wniosków o stypendium rektora.

Wsparcie dostosowane jest przede wszystkim do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, wdrożone są również mechanizmy wspierania studentów będących rodzicami. Ze względu na brak studentów zagranicznych trudna jest realna ocena oferowanego im wsparcia.

Studenci są świadomi możliwości zgłaszania skarg i wniosków do opiekuna kierunku lub do władz Wydziału za pośrednictwem samorządu i korzystają z tych możliwości w miarę potrzeb. Zgłaszane sprawy są rozpatrywane sprawnie i skutecznie, system zgłaszania skarg i wniosków dobrze odpowiada potrzebom studentów w tym zakresie.

Wszyscy studenci przechodzą obowiązkowe szkolenie z zakresu BHP, omawiające aspekty m.in. zasad zachowania bezpieczeństwa oraz postępowania w wypadku wystąpienia sytuacji niebezpiecznej, w tym zasad udzielania pierwszej pomocy. Studenci mogą korzystać z wsparcia psychologicznego zapewnianego im bezpłatnie przez Uczelnię. W przypadkach dyskryminacji po zgłoszeniu ich przez studentów odpowiednie działania są podejmowane przez opiekuna kierunku lub władze Wydziału.

Uczelnia oferuje studentom materialne i pozamaterialne formy wsparcia służące ich motywowaniu. Do form materialnych należą świadczenia oferowane studentom, przede wszystkim stypendium Rektora. Uczelnia nie oferuje konkretnych narzędzi dedykowanych stricte pozamaterialnemu motywowaniu studentów, a oddziałuje na nich za pomocą wielu różnych czynników, wśród których ważnymi są oferowane dodatkowe możliwości rozwoju, w tym w ramach koła naukowego i postawa nauczycieli akademickich. Studenci kierunku podczas cyklu kształcenia często tracą pierwotną motywację, z którą idą na studia, co wynika m.in. z nieoptymalnej treści i sekwencji programu studiów, w którym brakuje niektórych treści ważnych dla studentów lub są one przekazywane

w sposób niemotywuujący, przy braku zastosowania metod aktywnego nauczania. Rekomenduje się udoskonalenie programu studiów w zakresie treści i sekwencji zajęć, tak by sprzyjał on podtrzymywaniu i budowania większej motywacji studentów do nauki.

Kompetencje i dostępność kadry wspierającej procesy nauczania i uczenia się są adekwatne do potrzeb, podlegają regularnemu badaniu i doskonaleniu.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie organizacje studentów i samorząd w adekwatnym stopniu. Finansowanie jest przyznawane i wydatkowane w oparciu o usystematyzowane zarządzeniem Rektora zasady. Samorząd ma wpływ na program studiów oraz decyzje dotyczące warunków studiowania i kształtowania systemu wspierania i motywowania studentów. Na Wydziale panuje klimat sprzyjający współpracy samorządu studentów z władzami Wydziału.

Uczelnia stosuje usystematyzowane procedury doskonalenia narzędzi wspierania i motywowania studentów. Niestety nie wszystkie obszary systemu wspierania i motywowania studentów są objęte regularnym przeglądem, w sposób usystematyzowany badane są przede wszystkim kwestie kadrowe, infrastrukturalne, naukowe i programowe. Pozostałe obszary są analizowane w sposób nieusystematyzowany, w tym w ramach rozmów władz Wydziału z samorządem studentów i studentami.

Mimo dobrych założeń teoretycznych procedury doskonalenia kształcenia są egzekwowane w sposób niepełny, czego dobrą ilustracją może być analiza i ocena infrastruktury służącej w procesie kształcenia, zawarta w ostatnim raporcie samooceny stanowiącym podsumowanie przeglądu systemu wspierania i motywowania studentów, gdzie 14 spośród 15 kategorii przypisano tę samą ocenę, 4 w skali od 1, do 5, jednocześnie w żaden sposób jej nie uzasadniając, podczas gdy uzasadnienie oceny powinno nieść za sobą najistotniejszą z perspektywy doskonalenia systemu wspierania i motywowania informację – o rodzaju niedoskonałości, który jednocześnie określa kierunek niezbędnych działań. Rekomenduje się jego rozszerzenie na wszystkie obszary działalności Uczelni i Wydziału w zakresie wspierania i motywowania studentów, w tym przede wszystkim kwestie ewaluacji wsparcia socjalnego i psychologicznego. Warto, aby systematycznie badany był poziom motywacji studentów oraz wpływające na niego czynniki.

Kwestie nauczania zdalnego, w tym efektywnego wykorzystania infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu i narzędzi kształcenia zdalnego, były oceniane w ramach odbywającej się co semestr ankietyzacji zajęć dydaktycznych, ponadto studenci oraz ich reprezentanci na bieżąco przekazywali swoje ewentualne spostrzeżenia i uwagi opiekunowi kierunku i nauczycielom akademickim.

Wyniki przeprowadzanych przeglądów i analiz są wykorzystywane w celu doskonalenia narzędzi systemu wspierania i motywowania studentów, a studenci mają wpływ na wprowadzane zmiany.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wspierania i motywowania studentów spełnia wszystkie stawiane mu minimalne wymagania. Oferowane wsparcie jest kompleksowe i adekwatne do charakteru kierunku i potrzeb studentów. Studenci mają dostęp do wsparcia pomagającego im w osiągnięciu efektów uczenia się, przygotowaniu do działalności naukowej i podjęcia pracy zawodowej, poszerzania swoich horyzontów i realizacji pasji. Wsparcie socjalne i organizacyjne zapewnia wyrównanie szans w dostępie do edukacji osób niezdolnych, osób z niepełnosprawnościami oraz studentów będących rodzicami.

Na Wydziale funkcjonuje częściowo usystematyzowany system monitorowania i doskonalenia narzędzi systemu wspierania i motywowania studentów, który cechuje się dostateczną sprawnością.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy zapewnia dostęp, w sposób zintegrowany, do aktualnej, kompleksowej i zgodnej z zainteresowaniem różnych grup odbiorców informacji o kierunkach studiów, w tym kształceniu na kierunku architektura krajobrazu na głównej stronie Uczelni oraz na stronie Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii w zakładkach kandydat i student oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Oferta dydaktyczna zawiera wszystkie aspekty i wymogi procesu rekrutacji na wybranym kierunku studiów, jak również informacje m.in. o pomocy materialnej, domach studenckich, międzyuczelnianej wymianie studenckiej.

Obieg informacji skierowanych do kandydatów na studia opiera się na wielu płaszczyznach działania. Podstawowe informacje o procesie rekrutacji i programach studiów podawane są przez Biuro Promocji i Rekrutacji na stronie Uczelni. Także na stronie Wydziału udostępnione są aktualne informacje o rekrutacji i ofercie dydaktycznej, jak też na fanpage Wydziału Facebook. Portal społecznościowy stanowi najlepszą promocję proponowanych przez Wydział kierunków, w tym kierunku architektura krajobrazu, ponieważ jest najbardziej dynamicznym łączem do przekazu aktualnych informacji o szeroko pojętym życiu akademickim Wydziału. Ten serwis społecznościowy cieszy się wśród studentów największym zainteresowaniem. Poza tym Wydział upublicznia swoje informacje o ofercie dydaktycznej w postaci drukowanych ulotek, plakatów, roll-upów promocyjnych oraz gadżetów z logo i wizerunkiem Wydziału (długopisy, notesy, smycze i magnesy), które są wykorzystywane podczas spotkań z uczniami szkół średnich na targach edukacyjnych lub branżowych, konferencjach, konkursach i olimpiadach tematycznych. Dobrą formą przekazu informacji o ofercie dydaktycznej jest bezpośredni kontakt z uczniami szkół średnich, na miejscu w szkole lub podczas organizowanych przez nauczycieli akademickich na Wydziale wykładów

tematycznych, skierowanych do uczniów głównie klas o profilu architektura krajobrazu, ale też uczniów klas o profilach powiązanych z innymi kierunkami studiów oferowanymi przez Wydział. Jednocześnie oferta z wybranymi tematami wykładów popularno-naukowych przesyłana jest pocztą elektroniczną do szkół w regionie. Sformalizowany kontakt władz Wydziału z władzami szkół pozwala na zaproszenie uczniów do zwiedzania zaplecza dydaktycznego Wydziału, a także udziału w specjalnie przygotowanych warsztatach tematycznych. Interesującym działaniem promocyjnym, w warunkach pandemii, są nagrane krótkie prezentacje filmowe o oferowanych kierunkach studiów, w tym o kierunku architektura krajobrazu. Na stronie internetowej Wydziału, w zakładkach "kształcenie" oraz "studenci - strefa studenta", udostępniane są aktualne informacje i komunikaty ważne dla studentów, a dotyczące poszczególnych kierunków studiów, w tym kierunku architektura krajobrazu, takie jak: plany i programy studiów, efekty uczenia się, harmonogramy zajęć dydaktycznych, organizacja roku akademickiego. Przedstawiona jest charakterystyka sylwetki absolwenta. Wspólne, dedykowane dla studentów wszystkich kierunków informacje dotyczą też m.in. pomocy materialnej, programu Erasmus+, praktyk studenckich, prac dyplomowych, działalności studenckich kół naukowych, aktualnych wydarzeń.

Studenci podczas spotkań informacyjno-organizacyjnych organizowanych na początku roku akademickiego są informowani odnośnie punktacji ECTS wynikającej z osiągnięcia efektów uczenia się w procesie kształcenia. Informacje te są dostępne na stronie Wydziału i Uczelni w odpowiednich zakładkach.

Ważne i aktualne informacje dla studentów, w wersji elektronicznej są w systemie USOSweb. Studenci, po zalogowaniu się, mają dostęp do sylabusów zajęć objętych cyklem kształcenia i harmonogramu zajęć. Poprzez system USOSweb istnieje bezpośredni elektroniczny kontakt studenta z nauczycielem i przekazywania bieżących informacji. Ponadto, pracownicy Dziekanatu prowadzą kompleksową obsługę studentów z wykorzystaniem systemu USOSweb zapewniając im pomoc w bieżących sprawach związanych z tokiem studiów. Dzięki spersonalizowanemu dostępowi do systemu, a tym samym do baz danych, studenci mają możliwość uzyskania informacji dotyczących ocen i zaliczeń z poszczególnych modułów, świadczeń, a także ankietyzacji.

Na stronie internetowej Uczelni w zakładce "student" publikowane są komunikaty z zakresu jakości kształcenia. W tej sferze udostępniane są wytyczne programowe zatwierdzone przez Senat UTP w Bydgoszczy oraz linki aktów prawnych i opracowań instytucji czy organizacji działających na rzecz szkolnictwa wyższego, np. PKA, EQAR, FRSE. Przepływ informacji do studentów z tego zakresu odbywa się również poprzez bieżące komunikaty dziekana i dziekanatu na stronie internetowej Wydziału, a także w zależności od potrzeb do przekazu informacji zobligowani są opiekunowie poszczególnych lat.

Dodatkowo, szczegółowy program studiów i harmonogram poszczególnych zajęć oraz godziny konsultacji nauczycieli akademickich dostępne są na tablicach informacyjnych w katedrach i pracowniach Wydziału.

Studenci mają możliwość dokonania oceny dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji, jak również mogą sugerować zmiany na rzecz poprawy dostępności informacji istotnych z punktu widzenia odbiorcy. W badaniach ankietowych nt. "Satysfakcja studentów i doktorantów" studenci Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii ocenili m.in. dostęp do Internetu na poziomie 3,29/5, a przejrzystość i aktualność strony internetowej Wydziału na poziomie 4,18/5.

Powołany przez Dziekana Pełnomocnik ds. Promocji i Wizerunku Wydziału koordynuje działania promocyjne dotyczące oferty dydaktycznej Wydziału we współpracy z uczelnianym Działem informacji i Promocji. Do cyklicznych działań podejmowanych przez pracowników Wydziału należą: Drzwi Otwarte UTP, Bydgoski Festiwal Nauki, Bajkowa Bydgoszcz, Krajowe Dni Pola w Minikowie, Salon Maturzysty Perspektywy.

Istotną formą promocji kierunków, w tym kierunku architektura krajobrazu jest stała współpraca z lokalnymi mediami: Radio PIK, TVP Bydgoszcz, TVP Region Wiadomości Rolnicze. W ramach promocji ocenianego kierunku udzielane są cykliczne wywiady związane z zagospodarowaniem przestrzeni miejskiej w kontekście promocji zieleni jako skutecznego narzędzia walki z negatywnymi skutkami zmian klimatycznych i rozwoju aglomeracji miejskich. Materiały dostępne są na stronie internetowej Wydziału w zakładce "Wydział w mediach".

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

kryterium spełnione

Uzasadnienie

System udostępniania informacji dla kandydatów na studia i studentów o programie studiów i sposobie jego realizacji jest prawidłowo zorganizowany, a głównym jego elementem jest prawidłowo prowadzona strona internetowa Uczelni i Wydziału, wspierana przez wydawnictwa tradycyjne oraz media społecznościowe. Zarówno strona główna Uczelni jak i Wydziału jest przejrzysta, aktualizowana na bieżąco. Wszystkie informacje podane są w czytelnej i przystępnej formie. Przepływ informacji na Wydziale odbywa się z wykorzystaniem kilku kanałów informacyjnych, poczty elektronicznej oraz tradycyjnych tablic ogłoszeń. Na stronie internetowej Wydziału, w zakładkach "kształcenie" oraz "studenci - strefa studenta", udostępniane są aktualne informacje i komunikaty ważne dla studentów, które dotyczą prowadzonych kierunków studiów, w tym kierunku architektura krajobrazu, takie jak: plany i programy studiów, efekty uczenia się, harmonogramy zajęć dydaktycznych, organizacja roku akademickiego. Przedstawiona jest charakterystyka sylwetki absolwenta. Wspólne, dedykowane dla studentów wszystkich kierunków informacje dotyczą też m.in. pomocy materialnej, programu Erasmus+, praktyk studenckich, prac dyplomowych, działalności studenckich kół naukowych, aktualnych wydarzeń. Informacje zawarte na stronie Uczelni i Wydziału są kompletne, zgodne z potrzebami i zainteresowaniem różnych grup odbiorców, a publiczny dostęp do informacji o programie studiów i warunkach jego realizacji służy podnoszeniu jakości i jest zgodny z potrzebami poszczególnych grup interesariuszy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zgodnie z wdrożoną na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy polityką jakości i Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia odbywa się tworzenie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów i jest realizowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w Księdze Zarządzania Jakością Kształcenia UTP. Księga przedstawia politykę jakości prowadzoną na Uczelni w oparciu o obowiązujące uregulowania prawne zewnętrzne i wewnętrzne wraz z opisem procesów i czynności realizowanych przez Uczelnię w obszarze jakości. Doskonalenie jakości kształcenia na Uczelni jest procesem ciągłym i systematycznym, w którym biorą udział wszyscy interesariusze wewnętrzni - pracownicy, studenci, uczestnicy studiów podyplomowych oraz interesariusze zewnętrzni - kandydaci na studia, absolwenci i przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Strukturę organizacyjną Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie tworzą: Pełnomocnik Rektora ds. Jakości i Ewaluacji Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, a na Wydziale organem wspierającym w zakresie jakości kształcenia jest Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (WZdsJK) i Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (ZdsEWSZJK) oraz Rada Programowa akredytowanego kierunku. Wsparcie informatyczne zapewnia Dział Informatyki.

Rekrutację na studia reguluje szereg przepisów uczelnianych. W roku akademickim 2020/2021 postępowanie kwalifikacyjne reguluje Uchwała Senatu UTP Nr 6/430 z dnia 26 czerwca 2019 r. Proces rekrutacji nadzoruje Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Przyjęcie kandydatów na I rok studiów następuje w ramach limitów przyjęć określonych przez Wydział i zaopiniowanych przez Senacką Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich, zatwierdzonych przez Senat UTP w trybie odrębnej uchwały. Uruchomienie danego kierunku studiów uzależnione jest od liczby kandydatów. Po zakończeniu rekrutacji w dziekanacie, pod nadzorem Prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich tworzone są grupy stosownie do formy zajęć (laboratoryjne, audytoryjne). Dopuszczalną liczebność grup reguluje Zarządzenie Rektora Z.39.2019.2020 z dnia 10 października 2019 r., a w przypadku zmniejszającej się liczby studentów liczba grup jest odpowiednio redukowana.

Na bazie danych o liczbie kandydatów, osób przyjętych na studia oraz uzyskanych przez nie punktów uzyskuje się charakterystykę studentów na początku drogi akademickiej. W powiązaniu z kolejnymi meldunkami o liczbie studentów, przygotowywanymi na pierwszy dzień każdego miesiąca Wydział uzyskuje obraz dalszych losów studentów wyżej klasyfikowanych i tych o niższej liczbie punktów na etapie rekrutacji.

Nauczyciele akademicki, którzy prowadzą zajęcia na kierunku architektura krajobrazu dokładają wszelkich starań, aby wspomóc studentów, co jest szczególnie ważne w początkowej fazie uczenia się na poziomie akademickim (zwłaszcza w warunkach nauczania zdalnego). Działania te oraz systematyczne zachęcanie do korzystania z przysługujących studentom godzin konsultacyjnych, nie zapobiegają w pełni ubytkowi studentów w trakcie pierwszego semestru. Decyzja o rezygnacji ze studiów może być podyktowana m.in. stosunkowo wysokimi wymaganiami dydaktycznymi i odmiennym niż w szkole średniej rytmem i organizacją pracy. W zakresie projektowania programów studiów z perspektywy WSZJK zasadnicze znaczenie mają wydziałowe struktury systemu, tj. Rada

Programowa kierunku oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Radę Programową kierunku studiów powołuje Dziekan. Stanowi ona organ doradczy i opiniodawczy, a jej zadaniem jest systematyczny przegląd programu studiów i podejmowanie działań w kierunku jego modyfikacji, szczególnie w odpowiedzi na konieczność dostosowania go do aktualnych przepisów prawa i regulacji wewnątrzuczelnianych oraz potrzeb rynku pracy.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje założenia, cele narzędzia i procesy związane z projektowaniem, realizacją, oceną i doskonaleniem jakości kształcenia. Zgodnie z Zarządzeniem Nr Z.95.2019.2020 Rektora UTP z dnia 11 lutego 2020 r. wprowadzono aktualizację procedur WSZJK: oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich i doktorantów, hospitacji zajęć dydaktycznych, oceny satysfakcji studentów, oceny satysfakcji studentów z zagranicy, monitorowanie losów zawodowych absolwentów, oceny satysfakcji absolwentów UTP. Konsekwentna realizacja powyższych procedur pozwala doskonalić jakość kształcenia na Wydziale w ramach kierunku architektura krajobrazu.

Z uwagi na fakt, iż standardowo w planie studiów na kierunku architektura krajobrazu do tej pory nie uwzględniano kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w normalnym trybie nie stawia się wymagań sprzętowych z tym związanych. Informacje na ten temat otrzymują studenci w ramach komunikatów zamieszczanych na stronach Uczelni i Wydziału w przypadku takiej konieczności. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, który odpowiedzialny jest za proces ankietyzacji wśród studentów, organizację procesu ewaluacji i prowadzenie dokumentacji zapewniającej prawidłowość funkcjonowania WSZJK, analizę wyników badań ewaluacyjnych i przygotowywanie sprawozdań, organizację sposobu upubliczniania wyników oceny jakości kształcenia i efektów funkcjonowania systemu. WZdsJK przedstawia Kolegium Wydziałowemu propozycje działań mających na celu doskonalenie jakości kształcenia na określonym kierunku i corocznych sprawozdań z efektów funkcjonowania i wdrażania procedur Systemu oraz przygotowanie raportu samooceny i raportu naprawczego dla danego kierunku studiów.

Zasady projektowania i modyfikacji programu studiów na kierunku architektura krajobrazu zostały uregulowane w wytycznych programowych zawartych w Uchwale Nr 4/431 Senatu UTP z dnia 18 września 2019 r. Modyfikacje programowe podyktowane są koniecznością dostosowania profilu absolwenta do potrzeb rynku pracy oraz postępu naukowego w zakresie studiowanego kierunku. Są też wynikiem opinii studentów zawartych w ankietach oceny zajęć dydaktycznych, oceny satysfakcji studentów i oceny satysfakcji absolwentów. Ocena zajęć dydaktycznych prowadzona jest po zakończeniu zajęć każdego semestru w systemie USOSweb. Ocena dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Dokonana przez zespół analiza wyników kilku ankiet dowodzi wysokiej oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich na kierunku architektura krajobrazu. W ankiecie "Ocena zajęć dydaktycznych" kierunek uzyskał ocenę 4,38/5. Wyniki ankietyzacji są omawiane na posiedzeniu Kolegium Wydziałowego oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Przewodniczący WZdsJK sporządza protokół uwzględniając w szczególności merytoryczne komentarze. W modyfikacji programu studiów ważne są opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Wydział współpracuje z interesariuszami przy projektowaniu i doskonaleniu programu studiów, Na podstawie zebranych informacji Dziekan podejmuje decyzję o podjęciu prac nad zmianami w programie studiów.

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia opracował procedurę zgłaszania zmian w programach studiów, opisach modułów i efektów uczenia się dla kierunku studiów. Zmiany mogą zgłaszać nauczyciele akademicki, studenci, absolwenci, interesariusze zewnętrzni. Każda propozycja zapisów po zmianie wraz z uzasadnieniem jest opiniowana przez Radę Programową oraz Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego, a następnie przez Senacką Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich i zatwierdzona przez Senat UTP. Ponadto, na stronie głównej Uniwersytetu w zakładce "projektowanie i modyfikacja programów studiów" są zapisy, które pozwalają różnym grupom interesariuszy – nauczycielom akademickim, studentom, członkom rad programowych, pracodawcom uzyskać informacje o sposobie konstruowania i procedowania programu studiów.

Po zakończeniu zajęć dydaktycznych każdego semestru oraz po ukończeniu studiów zbierane są opinie studentów i absolwentów, z wykorzystaniem odpowiedniego kwestionariusza ankiety. Przewodniczący WZdsJK analizuje wyniki ankiet i sporządza protokół uwzględniając w szczególności merytoryczne komentarze, które mogą stanowić podstawę modyfikacji programu. Raporty ewaluacyjne są prezentowane na Kolegium Wydziału i umieszczane na stronie www Wydziału. Ważnym narzędziem wykorzystywanym w monitoringu programu studiów są protokoły hospitacyjne, raporty weryfikacji prac dyplomowych oraz ich recenzji, opinie studentów dotyczące miejsc odbywania praktyk i opiekunów ze strony firm przyjmujących na praktykę. Także bezpośrednie rozmowy opiekunów grup ze studentami dostarczają informacji o jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych. Na wniosek studentów może być przeprowadzona interwencyjna ankietyzacja zajęć, a efektem takiego działania może być wprowadzenie lub usunięcie modułu, czy zmiana sekwencji realizowanych zajęć. Ponadto istotnym źródłem informacji dotyczących oceny programu studiów czy osiągnięć efektów uczenia się przez studentów są konsultacje prowadzone przez nauczycieli akademickich, które odbywają się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W przypadku wyraźnego braku postępów w osiąganiu efektów uczenia w zakresie pojedynczych zajęć realizowanych na kierunku studiów, prodziekan ds. kształcenia i spraw studenckich podejmuje stosowne działania wyjaśniające, mające na celu usprawnienie nauczania i uczenia się studentów. Również analiza wyników ankiet elektronicznych oraz tradycyjnej ankiety papierowej - wprowadzonej w celu zwiększenia liczby respondentów (zawieszanej na czas obostrzeń związanych z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2) może być powodem podjęcia decyzji o działaniach naprawczych.

Na początku każdego nowego roku akademickiego Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia przygotowuje dla każdego kierunku studiów, m.in. dla kierunku architektura krajobrazu Raport samooceny z działań podjętych w celu doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na tym kierunku. Ocenie poddawane są m.in. zasoby i rozwój kadry akademickiej, warunki kształcenia, efekty i programy studiów, proces i sprawności kształcenia, doskonalenie jakości kształcenia przy współudziale interesariuszy zewnętrznych w ocenie i tworzeniu efektów uczenia się. Na podstawie raportu samooceny Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia z udziałem Kolegium Wydziałowego formułuje program naprawczy, wskazując obszary wymagające zmiany czy poprawy w kolejnym roku akademickim. W raporcie samooceny przygotowanym za rok akademicki 2019/2020 dla kierunku architektura krajobrazu podano m.in., że ze względu na obowiązujące przepisy sanitarne nie zostały przeprowadzone zaplanowane w semestrze letnim wizyty w szkółce roślin ozdobnych. Przeniesiono terminy realizacji warsztatów i szkoleń dla studentów prowadzonych przez firmy zewnętrzne: *projektowanie i realizacja zielonych ścian w praktyce, projektowanie i realizacja zielonych dachów w praktyce, projektant ogrodów architekt krajobrazu*. W programie naprawczym

Wydziału w sprawie doskonalenia jakości kształcenia na rok akademicki 2020/2021 zwrócono uwagę na dokonanie przeglądu sylabusów w celu zminimalizowania powtórzeń w treści kształcenia, dostosowanie programu studiów do oczekiwań studentów, w tym wprowadzenia nowych modułów, zwiększenie liczby godzin zajęć wskazanych przez studentów oraz prowadzenie niektórych zajęć przez przedstawicieli współpracujących firm.

Prace związane z doskonaleniem programu studiów na kierunku architektura krajobrazu wynikają głównie z postulatów zgłaszanych przez studentów. Zmiany wprowadzone w programie studiów na kierunku architektura krajobrazu w roku akademickim 2019/2020 były poprzedzone analizą programów studiów takiego kierunku prowadzonego w krajowych uczelniach przyrodniczych oraz przeglądem wyników studenckiej oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych w systemie USOSweb. W ramach programu zwiększono liczbę godzin zajęć z projektowania komputerowego, zmniejszono liczbę zajęć o charakterze rolniczym na rzecz zajęć przyrodniczych i projektowych dotyczących flory Polski, uprawy roślin ozdobnych, a także nawadniania i projektowania systemów nawadniających. Zorganizowano pracownię komputerową dla studentów kierunku. Po konsultacjach ze studentami i interesariuszami zewnętrznymi dokonano zmian w obrębie przygotowanych wcześniej modułów do wyboru: zamiast 30 godz. wykładów wprowadzono 15 godz. wykładów i 15 godz. ćwiczeń z następujących zajęć dydaktycznych: biofizyka, mikrorozmnażanie roślin, biologiczne aspekty projektowania ekosystemów wodnych, monitorowanie środowiska. Ponadto, moduł agroturystyka zastąpiono klimatologią stosowaną, a energię odnawialną w krajobrazie zastąpiono ochroną bioróżnorodności. Członkowie Polskiego Towarzystwa Botanicznego zasugerowali przedstawicielom Rady Programowej kierunku rozszerzenie programu studiów o praktyczną naukę w zakresie zielonych dachów. W tym celu przygotowano projekt i kosztorys platform do praktycznej nauki i prezentacji zielonych dachów, a jego realizację przewidziano w pierwszej połowie 2021 roku. W odpowiedzi na sugestie absolwentów kierunku architektura krajobrazu dotyczące konieczności zwiększenia liczby godzin zajęć terenowych, realizowane są zajęcia na terenach przylegających do kampusu UTP w Fordonie, wyjścia do Ogrodów Botanicznych, parków i muzeów.

Wśród zgłaszanych przez absolwentów postulatów dotyczących programu studiów było zwiększenie nacisku na osiągnięcie przez absolwentów umiejętności obsługi programów typu CAD oraz wykonywania profesjonalnych wizualizacji. Uwzględniając sugestie studentów kierunku architektura krajobrazu dotyczące większego udziału zajęć o charakterze praktycznym, w ich realizację włączono wizyty studyjne w firmach związanych z architekturą krajobrazu: w ramach modułu szkółkarstwo roślin ozdobnych - szkółka drzew i krzewów oraz szkółkarstwo owocowo-ozdobne, w ramach modułu ekologia – wizyty w firmie Remondis i ProNatura. Studenci kierunku uczestniczyli w szkolenia i warsztatach umożliwiających zdobycie dodatkowych kompetencji. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu rynku pracy i modzie na nowoczesne aranżacje, studenci odbyli cykl warsztatów w ramach projektu "Nowoczesna i efektywna uczelnia – kompleksowy rozwój innowacyjnego kształcenia studentów Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego i efektywnego zarządzania uczelnią nr POWR.0305.00-00-z083/17: Projektowanie i realizacja zielonych ścian w praktyce, Projektant ogrodów - architekt krajobrazu i Projektowanie i realizacja zielonych dachów w praktyce". Uczestnicząc w warsztatach nt. "Projektowanie systemów automatycznego nawadniania w terenach zieleni", których współorganizatorami byli przedsiębiorcy, studenci zapoznali się z różnymi rodzajami nawodnień i materiałami wykorzystywanymi w ich projektowaniu, przygotowali dokumentację projektowo-techniczną wraz z montażem systemu automatycznego nawadniania na terenie Wydziału, a także poznali zagadnienia związane z modelowaniem CAD i technologią druku 3D.

Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Bydgoszcz wyszedł z propozycją zaangażowania studentów ocenianego kierunku w przygotowanie projektów ogrodów społecznych. Dwoje nauczycieli akademickich brało udział w szkoleniu pt. "Podstawy kosztorysowania w programie Rodos 7" oraz "Projektowanie i budowa dachów zielonych". Zdobyta wiedza i umiejętności pozwoliły im na uaktualnienie sylabusu z zajęć *kosztorysowanie, dokumentacja i nadzór budowlany*, przekazując studentom aktualne treści z tego zakresu.

Przedstawiciele firm włączają się w prowadzenie zajęć dydaktycznych na kierunku, np. prezentując temat "Hortiterapia - rośliny lekarstwem ciała i duszy" w ramach seminarium dyplomowego. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi zaowocowała pozyskaniem sprzętu komputerowego oraz zestawu szkoleniowego do budowy sterownika systemu nawadniania, wykorzystywanych w ramach zajęć związanych z projektowaniem terenów zieleni i systemów automatycznego nawadniania. Ponadto, pozyskano rozszerzenie oprogramowania geoinformacyjnego QGIS do realizacji zajęć z zakresu inwentaryzacji elementów krajobrazu oraz planowanie przestrzenne. Ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego zgłaszane jest zapotrzebowanie na przygotowywanie prac dyplomowych z tematyki powiązanej z ocenianym kierunkiem, co ma istotny wpływ na kształtowanie koncepcji kształcenia na kierunku architektura krajobrazu.

Jakość kształcenia na kierunku architektura krajobrazu jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na Wydziale Rolnictwa i Biotechnologii Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy wdrożono politykę jakości i Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w sposób przejrzysty i uporządkowany, określające postępowanie dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania, oceny i doskonalenia kształcenia. W organizacji systemu precyzyjnie wskazano zespoły i osoby sprawujące nadzór nad działaniami systemu oraz określono ich zadania. Każda propozycja zapisów w programie studiów wraz z uzasadnieniem jest opiniowana przez Radę Programową oraz Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego, a następnie przez Senacką Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich i zatwierdzana poprzez uchwały Senatu Uczelni. Na Wydziale działa Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, który odpowiedzialny jest za proces ankietyzacji wśród studentów, organizację procesu ewaluacji i prowadzenie dokumentacji zapewniającej prawidłowość funkcjonowania WSZJK, analizę wyników badań ewaluacyjnych i przygotowywanie sprawozdań, organizację sposobu upubliczniania wyników oceny jakości kształcenia i efektów funkcjonowania systemu. Zespół przedstawia Kolegium Wydziałowemu propozycje działań mających na celu doskonalenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku i coroczne sprawozdania z efektów funkcjonowania i wdrażania procedur Systemu oraz przygotowanie raportu samooceny i raportu naprawczego dla kierunku studiów. Swoje rekomendacje Zespół opiera też o analizy miarodajnych opinii uzyskiwanych od interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Wyniki oceny programu studiów prowadzonych przez tych interesariuszy są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

W Uchwale Nr 154/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie oceny instytucjonalnej na Wydziale Rolnictwa i Biotechnologii Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-